

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu z wyjątkiem dni poświątecznych.
Numer pojedynczy kosztuje 20 gr.
Biura Redakcji i Administracji ul. Karmelicka 2 (Gmach Województwa). — Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty.
Telefon Redakcji 21—18. — Administracji 21—17.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11—12.

Prenumerata		zamiejscowa	
miejskowa			
miesięcznie bez dostawy	4.80	miesięcznie z przesyłką pocztową	5.30
miesięcznie z dostawą do domu	5.30		
Za granicą 7.00 Zł.			

Ceny ogłoszeń: Za wiersz 1-szpaltowy milimetrowy (szer. 35 m/m.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpaltowy milimetrowy (szer. 70 m/m.) nadesłane i nekrologi 40 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., drobne ogłoszenia kupno i sprzedaż za słowo 15 gr. Cała strona ogłoszeniowa 400 Zł. Ogłoszenia zamiejscowe 30% droższe.
P. K. O. 141.690.

Pierwszemu Marszałkowi Polski w hołdzie.

Po stu przeszło latach niewoli, gdy Narodowi polskiemu zaświtała zmartwychwstania doba, losy zesłały nam Meża opatrnościowego, który wzięwszy na swe barki ciężkiej i żmudnej pracy nad odrodzeniem i przebudową moralną Polski, daży nieustępliwie do wymarzonego celu, głuchy na wszelkie krakania złowróźbnych puszczaków, po przez ciskane Mu pod nogi przeszkody i zapory.

Maż to opatrnościowy, a zarazem potężnie zarysowana indywidualność, tacy zaś ludzie, obok uznania i uwielbienia, spotykają się często z wrogiem stanowiskiem i krytyką tych, którym wyrosła wysoko ponad głowy, którzy tylko sobie przyznają patent na patriotyzm i poczucie właściwego spełniania obowiązków obywatelskich.

Kolebka Józefa Piłsudskiego stała w ziemianin kresowym dworze. Kresy odczuwały wszystko silniej, impulsywniej — to rzecz powszechnie wiadoma. Rys ten znamienny występuje też i u Pierwszego Marszałka Polski bardzo wyraziście.

Z domu rodzicielskiego wyniósł On gościnność i miłowanie Ojczyzny, skutej okowami trzech najeźdźców. Lata szkolne spotęgowały jeszcze to uczucie, dzięki właśnie pedagogom rosyjskim, pracującym sumiennie nad „kulturalnym” kształtowaniem serc i umysłów powierzonej sobie dźwigni.

Na ławie uniwersyteckiej w Charkowie wzięło już czynny udział w ruchu wolnościowym; dostaje się za kraty więzienne, z kolegami spotykamy Go wśród zesłańców syberyjskich. Zahartowany w walkach z silniejszym, śni ciągle o Polsce niepodległej, przygotowując się wytrwale do spotkania orężnego z caratem.

Przeniósłszy się po wojnie rosyjsko-

japońskiej do b. Galicji, organizuje tutaj Związki Strzeleckie. Niezrozumiany przez ówczesne społeczeństwo, nie traci mimo to energii, zapału i wiary, że droga przezeń wybrana, jest jedyną, prowadzącą do upragnionego celu.

I doprowadziła doń istotnie. Młódź strzelecka tworzy w chwili stanowczej rozprawy Legiony polskie, a na ich czele zjawia się wymarzony wprost Wódz, uwielbiany przez Swoich podwładnych — „Dziadek”.

Komendant w szarej bluzie i znanej już dzisiaj całemu światu maciejówce na głowie, staje się postacią niemal legendarną, uwieczniona już za życia w pieśni bojowej. Przerzucając debaty i przewlekłe rozprawy polityczne czynem orężnym, uznany przez jednych za chorobliwego marzyciela, przez innych za szaleńca, odnosi walne zwycięstwa na polach zmagania się z przeważającymi znacznie zastępnymi wroga i zdobywa powszechnie uznanie jako geniusz wojenny; pod sztandary Komendanta garna się coraz liczniejsze zastępy młodzieży wszelkiego stanu i wieku: z ławy szkolnej i uniwersyteckiej, z warsztatów rzemieślniczych i z chat wiejskich.

Dla Siebie bezwzględnie wymagający, dla innych pełen serca i wyrozumiałości, odczuwający każdą niedolę i troskę bliźnich; w chwilach rozstrzygających mocny i zwarty w Sobie, w przerwach między jedną batalią a drugą przedziwnie szczerzy i prosty, towarzyski i rozmowny, staje się bożyszczem Swoich szarych żołnierzyków, którzy za „Dziadkiem” bez wahania idą w bój, z wiarą w zwycięstwo.

Taka wiara stwarza cuda, cudów dokazywała też ta częstokroć niedostatecznie uzbrojona i bosa armja, a hymnami pochwalnymi o jej czynach rozbrzmiewa prasa obu kontynentów, z tej i z tamtej strony Oceanu.

Legionista polski staje się synonimem bohaterstwa i ukochania Ojczyzny nade wszystko. Tym zaś, który go uczynił bohaterem, był nikt inny, tylko Józef Piłsudski.

Skoro po uciszeniu się surm bojowych, wypadło chwycić w dłonie płóg i hebel, by zrujnowaną Polskę odbudowywać od podławy — stanął On również na czele tych zastępów, które jedynie dobro i rozkwit Ojczyzny miały na widoku.

Pokonawszy korupcję i warcholstwo, frymarkę dobrem ogólnem i partyjnością — wiedzie Polskę do jaśniejszego Jutra. Zastępy przeciwników Jego topnieją z dniem każdym, zdrowa myśl państwowa toruje sobie coraz wydatniejsze stanowisko w polskim społeczeństwie. Świeżo zakończone wybory do Sejmu i Senatu stwierdziły, iż Maż Opatrznościowy znalazł wreszcie zrozumienie i wśród Swoich współrodaków, zagranicą bowiem już dawniej wyznaczyła Mu jedno z miejsc najzaszczytniejszych w rządzie tych, w których dłoniach spoczywają losy Europy.

Hasło: „dla Ciebie, Polsko, dla Ciebie”, z którym ginęło na wielu polach walk szare polskie żołnierstwo, jest równocześnie myślą przewodnią całej długiej i zbożnej działalności Józefa Piłsudskiego. Za to właśnie, za Jego trud i żoń, za nieustępliwość w pracy dla sławy i chwały odrodzonej Rzeczypospolitej — otacza Go powszechna cześć i uwielbienie. W hołdzie, składanym Marszałkowi, nie zbraknie przedstawicieli żadnego stanu ni zawodu, żadnej z narodowości, zamieszkujących ziemie polskie, bo Dostojny Solenizant, dla wszystkich równie oddany, obejmuje Swem sercem ogół współobywateli Państwa Polskiego. Tolerancję i bezpartyjność wypisał w programie Swej pracy i wierny tym hasłom przewodnim — daży ciągle naprzód.

Oby Mu też Los nie poskapił sił do dźwignia dalszego trudu, oby Mu pozwolił dożyć dnia, w którym całe społeczeństwo, wszystkich obywateli Rzeczypospolitej ogarnie jedna, wspólna myśl, jedno pragnienie: „Dla Ciebie Polsko, dla Ciebie!”

O duszę młodzieży

Przed kilku dniami pojawił się doniosły okólnik Pana Ministra Wyznań Relig. i Oświecenia Publ. rozesłany do wszystkich Kuratorów Szkolnych w Państwie oraz do wszystkich szkół na ziemiach Rzeczypospolitej. Okólnik ten wywołał wśród serdecznej troski naszych władz oświatowych o przyszłość tej młodzieży, na której opierają się zawsze przeznaczenia każdego narodu. Zwraca się on przeciwko konspiracyjnej a deprawującej robocie prowadzonej od pewnego czasu wśród dzieci i młodzieży szkolnej przez jakieś tajemnicze, niedobre rece, które sięgają po młode serca i niezsute dusze. W atmosferę szkolną, co powinna być „atmosferą szczytów”, pełną pogody, światła i czystego, kryształowego powietrza, — rzucił ktoś zarzewie, siejące zły ogień i duszący czad. Na szczęście próby te są sporadyczne i rzadkie, ale są i psują młodzież, zmniejszającą w zarodku ten nowy, piękny typ Polaka - obywatela, który Państwo nasze chce dzisiaj wychować.

Nie o to idzie, skąd płynie ta deprawacja i jaki jest gatunek kakolu, rzucanego przez niemawistne moce. Czy zły prąd wieje od wschodu i propaguje zagładę wielkiej kultury łacińsko - chrześcijańskiej, czy wychodzi tylko od nas samych, od naszego partyjnictwa, podkopującego autorytet najzaszczytniejszych mężów w narodzie i istniejący porządek w Państwie — to wszystko jedno. I to i tamto jest w odniesieniu do młodzieży równie potworne i godne potępienia. Jedno i drugie wychodzi z nienawiści i z negacji, a biada nam, jeśli tę negację szczepi w duszach polskiego dziecka - Polaka. Jest to zbezczeszczeniem najzaszczytniejszych naszych ideałów wychowawczych, które kazały zawsze uczyć młodzież miłości i przywiązania do Państwa i do wszystkich jego urzędów, powstałych z woli ogółu, kazały otaczać szacunkiem tych, co dla Polski od-

KAZIMIERZ GROCHOWSKI. 7) ZŁOTA DOLINA. Opowieść z prawdziwego zdarzenia.

— Linquist! Co z tobą!
— Rannym! Siły mnie opuszczają! — i osunął się na pokład.

Polak przyskoczył do niego i rozpruł kożem sweter. Z lewego boku, poniżej serca, sączyła się obficie krew. Położył rannemu głowę pod głowę i starał się zatać krew.

Tymczasem zapadła noc. Z za mglistej dąbki podniosła się czerwona kula księżycy i słabe promienie oświeciły pokład statku. „Bethsy” pozbawiona sternika, kołysała się łagodnie na falach.

Polak klęczał obok Linquista i od czasu do czasu ocierał mu chustką czoło, które mokrzywało się obficie potem. Ciało nieszcześnie robilo się coraz to chłodniejsze.

— Pić! — wyszeptał.
— Podał mu wody. Była ciepła i obrzydliwa w smaku, ale widocznie sprawiła rannemu ulgę.

— Czuję, że umieram. Jeśli się ocalisz, poszlij odemnie pozdrowienie matce i siostrze w Arwik, tam na Aalandach. Powiedz, że zawsze pracowałem z myślą, ażeby im dopomóc. Ojciec — rybak, majątku nie zarabiał.

Głos rannego stawał się coraz to cichszym. Z piersi dobywał się przeciągły świst. Polak ujął go za rękę. Pulsu nie można już było zauważyć. Jeszcze jeden głęboki oddech i krwawa piana wystąpiła na zbieżności wargi. Drgnął kilka razy, wyprężył się i skonał.

Polak siadł na pokładzie, obok trupa. Ostupałym wzrokiem wpatrywał się w nieruchome ciało. Od czasu do czasu podnosił oczy na niebo, na którym pojawiały się coraz to nowe migocące gwiazdy. Mijały godziny za godziną.

Powierzchnia morza pokryła się gęstą mgłą. Dotkliwy chłód przejął aż do kości odrętwiało ciało. Zszedł do kajuty i wdział na siebie ciepły płaszcz marynarski.

Przyszło mu na myśl, że w razie silniejszego kołysania fali, ciało Szweda może stoczyć się do morza. Wziął sznur i przywiązał je mocno do kółka na pokładzie. Nakoniec wzruszenie i zmęczenie dnia całego, przemogło. Spuścił się do kajuty, położył się na podłogę i momentalnie zasnął.

V.

Sen trwał długo. Polak zbudził się z uczuciem głodu i bólu w całym ciele. Gdy wyszedł na pokład i spojrzął, wokoło rozciągała się bezbrzeżna wodna pustynia. Lekki wiaterek odnosił łódź w kierunku południowo-wschodnim, a słońce pokazywało południe. Brzegów nie było widać. Ażeby zorientować się, jak daleko od brzegów, dobył ze skrzynki kapitańskiej sekstans i chronometry i określił położenie geograficzne statku. To mu zajęło nieco czasu. Wynik był niekorzystny. Łódź odnosiło wiatrem na pełne morze. Potrzeba było zatem puścić w ruch motor, ażeby dotrzeć do zaludnionych brzegów Alaski.

Zeszedł do komórki, w której mieścił się zbiornik z benzyną. Ale jakież przerażenie go ogarnęło, gdy zobaczył, że zbiornik, przestrzelony kulą dnia wczorajszego, jest pusty: cenny płyn znikł prawie bez śladu.

Po tem odkryciu wyszedł na pokład i

siadł obok Linquista. Ciało zabitego już zeszywniało, sine policzki zapadły się i nos wydłużył. Kilka much, które niewiadomo skąd wzięły się na pokładzie statku, przechadzało się po policzkach nieboszczyka.

Strach i przynębnienie opuściły w zupełności umysł Polaka. Oceńał bardzo spokojnie swoje położenie. Czuł, że nic pomóc mu nie może. Łódź zdana na wole wiatrów i lada silniejszy wicher ją przewróci. Żywności i wody wystarczy na kilka dni, a potem powolna śmierć z głodu lub pragnienia. Naokoło wodna pustynia. Wszystkie siły duchowe skupił w sobie. Myślą przeniósł się w życie przyszłe, i na swoje „ja” patrzył, jak na jakieś przemijające, docześnie zjawisko.

VI.

Z tego co się dalej działo, nigdy sobie dokładnie sprawy zdać nie mógł. Pamiętał, że minęło kilka czy więcej dni, że schodził do kajuty, gdzie pił ciepłą i obrzydliwie nadpsutą wodę, że wpatrywał się apatycznie całymi godzinami w trupa Szweda, którego policzki pokryły się ciemno fioletowymi plamami, a głowa spuchła i wyglądała jak jakaś potworna kula.

Raz zdawało mu się, że słyszy, jak gdyby grzmot lub wystrzał oddalony. Jakież widziadła zjawiały mu się przed oczyma. Wspomnienia dzieciństwa, daleka ojczyzna, życie studenckie, służba wojskowa, wieloletnie podróże, żona, zabici towarzysze, wszystko to beładnie wirowało mu w mózgu. A później nic, absolutnie nic — jakiś bezgraniczny spokój i apatia.

VII.

Gdy otworzył oczy, wzrok jego padł na białe ściany obszernego pokoju, pod jedną

ścianą którego stał ołtarzyk ze statua Matki Boskiej z Lourdes, ozdobiony papierowymi różkami i sztuczną zielenią. Obok znajdowało się jeszcze kilka innych łóżek, na których spoczywały czy też drzemały jakieś ludzkie postacie. Na poruszenie głową przystąpiła do niego kobieta o łagodnej twarzy, w granatowym habicie i białym kornecie i podając jakiś napój chłodzący w szklance, rzekła:

— Otrzymał przytomność. Bogu niech będą dzięki!

— Gdzie jestem? — zapytał z trudem Polak.

— W szpitalu „Holy Gross” w Nome. Japończycy ze schuny „Tajhoku Maru” zdjęli ciebie nieprzytomnego z łodzi motorowej i przywieźli do nas. Lekarze określili tyfus. Nie rozmawiaj, bo ci zaszkodzi.

W kilka dni później, Siostra Honorata, Kanadyjka, szarytka szpitalna, podeszła do łóżka Polaka i rzekła:

— Gospodarz z „Golden Gate” przysłał „radio”, które do ciebie nadeszło. Myślę, że możesz już przeczytać.

— Daj, proszę.

Polak przeczytał: „Zakończyć badania. Wracać natychmiast. Mianujemy Pana naczelnikiem ekspedycji do Mongolji. Prezes Rady Nadzorczej Złotogórnicej Kompanji: Baron Vietinhof”.

Podał depeszę Siostrze Honoracie. Przeczytała i spojrzęła pytająco oczyma.

— Wyjeżdżam najbliższym statkiem — odpowiedział.

A w myśli dodał: A za rok, najdalej za dwa, zorganizuję nową ekspedycję i powrócę na „Złotą dolinę”.

Harbin, 1926 r.

KONIEC.

dał najlepsze swe lata i siły, krew swoją i serce.

Młodzież musi wyrobić w sobie poczucie wartości Państwa, posłuchu i obowiązku wobec własnego Rządu.

Konspiracyj przeżywał naród nasz nie mało. Nieraz bywały one jedyną drogą do wolności — czasu niewoli. Dzisiaj jednak, gdy Polska wyszła na świat, na jasność i wolność, władza sobą i potężna, — wszelkie akcje konspiracyjne są szkodliwe i niepotrzebne: wolność osobista i wolność sumienia są konstytucyjnie gwarantowane.

Pan Minister wzywa nauczycielstwo polskie do pracy usilnej nad utrzymaniem młodzieży od grożącej jej demoralizacji umysłowej i charakterowej. Drogą przyjaciel-skich rozmów, przekonywań i przestróg, drogą ojcowskiego, rozumnego wnikania w życie duchowe młodzieży, budowania w niej uczuć i przeświadczeń dobrych, afirmatywnych, prawdziwie patriotycznych, — należy prowadzić baczną i nieustanną walkę z chyt-trym podjazdem deprawatorów.

Nauczyciel polski musi stanąć na tym wysokim poziomie obywatela-wychowawcy, jaki wytyczyli mu niegdyś Konarski, Piramowicz i Estkowski!

A i dom rodzicielski winien wejść w głąb swoich sumień i pamiętać o tem, że nieważność i destrukcja — to najstraszliwszy wrzód w czystym sercu dziecka!

„Zwycięstwo Piłsudskiego“

Warszawski korespondent „Berl. Tageblattu” Józef Dubrowitsch omawia wyniki wyborów polskich w artykule wstępnym p. t.: „Zwycięstwo Piłsudskiego”, w którym to artykule oświadcza na wstępie, że w dniu wyborów odniesione zostały trzy zwycięstwa. Jednym było zwycięstwo osobistości nad mechanizmem partyjnym, drugim zwycięstwem było zwycięstwo złotego środka nad skrajną polityką bojową, a trzecim zwycięstwem było zwycięstwo radykalizmu demokratyczno-postępowego nad nacjonalistyczną reakcją. Parlament polski, który dotychczas nie mógł prowadzić pracy produktywnej, ponieważ rozkładał się na cały szereg walczących ze sobą obozów, otrzymuje obecnie stałe centrum, posiadające prawie jedną trzecią część wszystkich foteli poselskich w Sejmie. Prawica i lewica stały dotychczas naprzeciw siebie jakby na dwóch opancerzonych wieżach bojowych klasowego radykalizmu i klerykalnego szowinizmu, strzegąc lekliwie i surowo swoich ściśle określonych programów. Blok Piłsudskiego przyswoił sobie oba programy lewicy i prawicy. Prawicowi i lewicowi przywódcy partii liczyli, że opierają się na zgrany aparacie partyjnym i nie rozumieli, że wyborcy mieli już dość oddawna trwającej gry i zmęczeniu byli rozbitci i rozdarcie reszty parlamentu. Poszli więc chętnie za tym, który uczynił pierwszy krok ku skonsolidowaniu stosunków powojennych. Istotnie lewica zwyciężyła również — pisze Dubrowitsch — ale zwycięstwo to stało się możliwym tylko dzięki akcji Piłsudskiego, który rozbił reakcję na drobne szczątki, tam zaś jeszcze, gdzie, jak w Warszawie lewica przeciwstawia się bezpośrednio Piłsudskiemu, tam przegrana. Byłoby rzeczą niesprawiedliwą — oświadcza dalej dziennik — zapoznać, że zwycięstwo obozu lewicowego jest zasługą historyczną Marszałka Piłsudskiego, której nie da się zaprzeczyć, aczkolwiek akcja Piłsudskiego mogła być tylko obliczeniem realno-politycznym. Rezultat wyborów Sejmowych i Senackich daje, zdaniem korespondenta, jaskrawy wyraz tendencjom woli narodu. Ludność polska wyraziła z jednej strony zaufanie Piłsudskiemu, z drugiej strony zadokumentowała pragnienie radykalizacji polskiej myśli politycznej. Dalsza droga polskiej polityki wewnętrznej zarysowuje się więc jasno. Dubrowitsch stwierdza, że blok rządowy wraz z lewicą przy ewentualnym poparciu sjonistów małopolskich, miał by bezwzględnie większość w Sejmie, która pozwoliłaby nawet na przeprowadzenie zmiany konstytucji. Decydującą rolę dla polityki Sejmu i dla swojej własnej, odgrywają tu — jak oświadcza Dubrowitsch — socjaliści. Socjaliści mają obecnie możliwość przyłączenia się do frontu rządowego, dzięki czemu mogliby blok rządowy skierować poważnie ku lewej stronie. Jeżeli socjaliści do bloku nie przyłączą się, wówczas naraża swą własną partię na niebezpieczeństwo rozłamu, albo odepchną Piłsudskiego ku prawicy. W każdym razie — kończy swój artykuł Dubrowitsch — zwycięstwo Piłsudskiego należy uważać za objaw pomyślny, zarówno z

punktu widzenia demokratycznego jak i niemieckiego. Z punktu widzenia niemieckiego jest to objaw dodatni, ponieważ Piłsudski jest pierwszym polskim kierowniczym mężem stanu, który bądź co bądź wszedł na drogę porozumienia z nami, aczkolwiek nie ze wszystkimi konsekwencjami, które się Niemcom wydają pożądane i konieczne. Z punktu widzenia demokratycznego zwycięstwo oznacza upadek pomysłów o dyktaturze, gdyż porażka Jego musiałaby doprowadzić do dyktatury i do zniszczenia systemu parlamentarnego w Polsce. Ponieważ zaś dyktatury istniejące w Europie niezbyt sprzyjają sprawie pokoju, zwycięstwo więc parlamentarne Piłsudskiego jest również objawem dodatnim z punktu widzenia pokoju.

Spór religijny w Anglii.

Jedną z najgłośniejszych spraw, poruszających obecnie całą opinię angielską, a odbijających się żywym echem także w świecie katolickim Europy — jest kwestja odrzucenia przez Izbę Gmin projektu reformy tzw. „prayerbooku”, t. j. dotychczasowej konstytucji Kościoła państwowego w Anglii. Sprawa ta nabiera szczególniejszego znaczenia, jeśli się ją oświetli ze stanowiska historycznego, na tle rozwoju stosunków kościelnych Wielkiej Brytanji.

Kościół w Anglii dadzą się ująć w trzy zasadnicze grupy. Na czoło wysuwa się oficjalny państwowy Kościół angielski, t. zw. Church of England, zwany inaczej Kościołem anglikańskim, biskupim, albo anglo-katolickim. Geneza tego Kościoła jest zupełnie swoista, odmienna od początków i charakteru innych wyznań protestanckich. Stanowi on ciekawą kombinację elementu protestancko-reformacyjnego z elementem katolickim; od protestantyzmu wzięła bowiem Anglija przeważną część zasad, zwłaszcza małżeństwo księży i niezależność od Rzymu, gdy tymczasem hierarchja biskupia tego Kościoła oraz formy kultu wykazują wybitne pokrewieństwo z Kościołem katolickim. Wyznawcy anglikańskiego Kościoła byli zawsze dumni z takiego właśnie „protestancko-katolickiego” charakteru swego wyznania i akcentowali jego syntetyczną, pozbawioną zacieśnienia protestanckiego, formę — z prawdziwą satysfakcją.

Drugą grupę wyznaniową — obok Church of England — tworzą „Kościół wolny”, do których zaliczają się w pierwszym rzędzie prezbiterianie, independenci i metodyści, a także liczne sekty pomniejsze, jak kwakrowie, baptyści i inni. Wreszcie trzecią grupę stanowi Kościół rzymsko-katolicki.

Mówi się wprawdzie zagranicą jeszcze o innych różnicach religijnych, odróżnia się t. zw. High Church i Low Church; nie są to jednak żadne odmienności wyznaniowe, ale dwie tendencje w obrębie właściwego Kościoła anglikańskiego; zwolennicy High Church skłaniają się raczej ku katolickiemu rytuałowi, zwolennicy Low-Church ku protestantyzmowi.

Wspomniana dwoistość Kościoła anglikańskiego, to jego postawienie w pośrodku między protestantyzmem a katolicyzmem, nadawało w ciągu wieków niejednokrotnie kierunek jego dążnościom. Już od XVII. w. występowała na gruncie angielskim wielka idea zbliżenia wszystkich wyznań chrześcijańskich, przyczem Kościół anglikański mógłby najlepiej odegrać rolę pośrednika. Idea ta stawała się żywotną wielokrotnie i później, a ostatnio dała hasło do odbycia w roku ubiegłym głośnego Kongresu kościołów światowych w Lozannie, gdzie nawet Rzym przysłał swoich obserwatorów. Poza tem w latach ostatnich zaznaczają się wyraźnie w Anglii tendencje do zbliżenia się do katolicyzmu. Patronuje im zwłaszcza wielebny Halifax z szeregiem duchownych; owocem ich działalności były niedawne rokowania w Mechlinie, które zakończyły się opublikowaniem artykułów kompromisowych, dotyczących ważnych kwestji dogmatycznych.

W całym tym żywym ruchu pojednawczym, a także w dążności rządzących czynników kościelnych, t. j. arcybiskupa z Canterbury, do silniejszego uporządkowania i zjednoczenia stosunków w łonie Church of England — szukać należy genezy reformy kościelnej, podjętej niedawno w Anglii i postawionej pod opinię ciał prawodawczych. Biskupi angielscy wystąpili mianowicie z reformą „prayerbooku”, który w niezmiennionej postaci trwał do dzisiaj od r. 1662, pozostawiając szerokie pole do różnych interpretacji i zastosowań. Biskupi starali się tchnąć w tę podstawową konstytucję anglikańską nowego ducha, uczynić ją

bardziej elastyczną i umożliwić w ten sposób łatwiejszy dostęp, łatwiejsze porozumienie się Kościoła anglikańskiego z innymi wyznaniem na gruncie angielskim i poza Anglią. Reforma dotyczyła wielu kwestji, głównie jednak kwestji konsekracji Sakramentu Ołtarza i pewnych prerogatyw biskupich. Akcja reformacyjna była popierana przez rząd, który widział w niej jeden ze środków do przygotowania światowej roli Kościoła anglikańskiego.

Projekt reformy „prayerbooku” przedłożono — wedle prastarej praktyki — pod debatę i zatwierdzenie obu Izb. Lecz cóż się dzieje? Izba Lordów, zachęcona wymową biskupów — przyjmuje projekt z uznaniem i błogosławieństwem. Ale za to w Izbie Gmin powstaje niesłychana burza. W jednym rzędzie stają obok siebie torysi - anglikanie, szkoccy prezbiterianie, walijscy separatysty, nonkonformistyczni robotnicy, odzywają się głosy oburzenia, że biskupi chcą pognać element świecki w Kościele, że sprzeniewierzają się podstawowym ideom angielskiej reformacji religijnej, idą na lep katolików i t. d. Projekt reformy „prayerbooku” upada olbrzymią ilością głosów.

Kość niezgody została rzucona! Biskupi trwają bowiem niezmiennie przy reformie stroju kościelnego, oświadcza się za nią ogromny autorytet arcybiskupa Canterbury. „Prayerbook” z niewielkimi poprawkami będzie ponownie przedłożony Izbie Gmin do przyjęcia. Za biskupami stoją potężne organizacje religijne angielskie i wielcy mecenaszi Kościoła anglikańskiego. Na horyzoncie wewnętrznym Anglii zjawia się groźne widmo usamodzielnienia Kościoła, oddzielenia Kościoła od państwa, co byłoby poważnym podważeniem imperjalizmu kościelnego angielskiego, stanowiącego wspólną podporę mocarstwowej myśli brytyjskiej.

Konserwatywni torysi, którzy porwani starym radykalizmem protestanckim, odnieśli pyrrusowe zwycięstwo nad „prayerbookiem”, dobrze się teraz będą musieli zastanowić, przy drugim przedłożeniu projektu, zanim rzuca decydujący głos na szalę. Wszakże chodzi tu o podtrzymanie lub usmierzanie walki religijnej, która może mieć dla Anglii wyniki nieprzewidziane, chodzi tu o tak drogą samym torysom ideę: znaczenia tego Kościoła państwowego, który był po Watykanie największą międzynarodową potęgą w dziedzinie religijnej i spraw duchowych.

S.

Zawieszenie rokowań handlowych sowiecko-niemieckich.

Sprawa aresztowania niemieckich inżynierów zaogniła się z dniem każdym coraz silniej. Cała prasa berlińska omawia na naczelnych miejscach zawieszenie niemiecko-sowieckich rokowań handlowych. Organ kanclerza „Germania” podając komunikat urzędowy w tej sprawie oświadcza, że postanowienie rządu Rzeszy spotkało się z uznaniem wszystkich kół niemieckich. Niesłychanym jest fakt, pisze „Germania”, że aresztowani inżynierowie trzymani są w odosobnieniu w więzieniu tak, że nikt nie może się do nich dostać. Rząd sowiecki musi sobie zdać sprawę z tego, że chodzi tu o niemieckich obywateli i że z zachowania się rządu sowieckiego muszą wynikać konsekwencje, które wpłyną na obustronne stosunki, o ile w najbliższym czasie nie uczyni się wszystkiego, co tylko możliwe, dla wyjaśnienia incydentu i dla położenia kresu tej metodzie przemocy. W przeciwnym razie żaden naród nie będzie w stanie powierzać swych obywateli opiece władz sowieckich.

Według „Voss. Ztg.” minister Stresemann w czasie rozmowy z ambasadorem Krestyńskim wręczył ambasadorowi a i d m e m o i r e, które zawiera również żądanie, aby władze sowieckie dopuściły adwokatów niemieckich do obrony aresztowanych inżynierów niemieckich.

Jak donosi „Börsenkurier”, reszta delegacji sowieckiej do rokowań gospodarczych z Niemcami, odjeżdża z Berlina dzisiaj lub jutro.

Jaskrawo odbijają od powszechnego nastroju głosy prasy komunistycznej, stojącej bez zastrzeżeń po stronie sowieckiej. „Rothe Fahne” podając obszerny wyciąg głosów prasy angielskiej i francuskiej w sprawie aresztowania w Zagłębiu Donieckim, uważa te głosy za dowód, że rząd niemiecki przed swoim wystąpieniem w obronie aresztowanych pod zarzutem sabotażu techników, porozumiał się z Anglią i Francją. Postępowanie rządu niemieckiego dowodzi, zdaniem

organu komunistycznego, że chodzi w tym wypadku o ukartowaną grę ministra Stresemanna, oznaczającą przejście Niemiec od polityki Rapalla do polityki genewskiej. Dziennik nazywa żądanie ministra Stresemanna skierowane pod adresem Rosji sowieckiej prowokacją i twierdzi, że tak, jak przed 4 laty burżuazja angielska uczyniła walkę z Sowietami głównym swoim hasłem wyborczym, tak i teraz to samo czyni burżuazja niemiecka.

„Welt am Abend” uważa znowu zawieszenie rokowań gospodarczych niemiecko-sowieckich za akcję osobistą ministra Stresemanna, któremu udało się w ten sposób zatuszować swoje niepowodzenia genewskie przez posunięcie, które zdobyło poklask w wszystkich burżuazyjnych stronnictwach Niemczech. Dziennik oświadcza ostro, że na terenie unji sowieckiej nie obowiązują żadne kapitulacje. Dlatego żądania gabinetu niemieckiego, domagające się interwencji w toczącym się dochodzeniu, nie mogą liczyć na uwzględnienie.

Korespondent moskiewski „Berl. Tageblattu” donosi, że moskiewska prasa poranna nie podaje jeszcze żadnych wiadomości o zawieszeniu rokowań niemiecko-sowieckich. Opinia publiczna Rosji będzie musiała przyjąć tę wiadomość jako niespodziankę, gdyż fakt aresztowania niemieckich inżynierów i monterów ogłoszony został w Rosji dotychczas w ogólnikowym zwrocie. Ani liczby aresztowanych nie podano dotychczas, ani konkretnych oskarżeń. Korespondent „Tageblattu” podkreśla dalej, że w Zagłębiu Donieckim znajduje się dotychczas jeszcze 15 monterów Towarzystwa A. E. G., a tylko inżynierowie zostali aresztowani. Poza tem pracuje tam kilku urzędników w firmie angielskiej Wickers, którzy nie zostali aresztowani. Jednocześnie zaś w Berlinie pracuje w zakładach A. E. G. 24 inżynierów sowieckich.

Przegląd ustawodawstwa.

LIKWIDACJA SKARBU NARODOWEGO.

Pamiętne są owe czasy, kiedy ofiarą woli i wysiłkiem całego polskiego społeczeństwa powstał Skarb Narodowy, którego zadaniem było wspomoczenie zasobami szlachetnych kruszców nadwałonego wówczas skarbu Państwa. Dziś nasza sytuacja finansowa jest oczywiście tego rodzaju, że skarb Państwa śmiało może zrezygnować z wszelkiej pomocy prywatnej, że zatem istnienie dalsze Skarbu Narodowego nie ma obecnie żadnej uzasadnionej podstawy. Wraz temu daje rozporządzenie Pana Prezydenta Rzplitej, umieszczone w numerze 26 „Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej” w sprawie likwidacji „Skarbu Narodowego”, które poleca całkowity majątek Skarbu Narodowego zrealizować na gotówkę, a tą w całości przekazać Bibliotece Narodowej.

W ten sposób majątek Skarbu Narodowego pójdzie na służbę polskiej wiedzy i nauki, zwłaszcza, że stanowiące własność Skarbu Narodowego przedmioty o znaczeniu archeologicznym, historycznym i artystycznym, nadające się do przechowania w zbiorach publicznych, na gotówkę obrócone nie zostaną, lecz przekazane Zbiorom Państwowym.

ARESZT DOMOWY.

Nowoczesne ustawodawstwo karne zmierzając o ile możliwości do tego, by kara nie była egzystencji materialnej i moralnej skazanego. Z tej przewodniej zasady zrodziło się wydane w numerze 26 „Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej” rozporządzenie P. Prezydenta Rzplitej Polskiej „o areszcie domowym”. Areszt taki znany był już obecnie obowiązującemu w Małopolsce kodeksowi austriackiemu, obecnie zaś kwestja ta została jednolicie unormowana na terenie całego Państwa.

W pierwszym rzędzie stwierdzić należy, że tego rodzaju odbywanie kary wolnościowej we własnym mieszkaniu może mieć miejsce jedynie odnośnie do przewinień drobnych, a zatem tylko w wypadkach, gdy kara aresztu, na którą dana osoba skazana, nie przekracza siedmiu dni. W czasie odbywania aresztu domowego, nie wolno skazanemu ani opuszczać mieszkania ani też przyjmować żadnych odwiedzin; działający zaś przeciw temu zakazowi, podpada osobnej karze aresztu do sześciu tygodni, pomniejszony to, że całą karę, na którą został skazany, musi odbyć w areszcie publicznym.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 10 marca 1928 r.

Dr. L.

Wystawa poznańska a samorzady.

Wspólnymi siłami całego Narodu i wszystkich jego sił twórczych, winna powstać Powszechna Wystawa Krajowa, jeżeli stać się ma istotnie wielkim dziełem narodowym. Odnosi się to w pierwszym rzędzie do finansowej strony tego przedsięwzięcia. Wiadomościem jest, że wystawy światowe i krajowe pochłaniają olbrzymie sumy. Wystawa Imperjum Brytyjskiego w Wembley mimo olbrzymich funduszy, jakimi rozporządzała, zakończyła się niedoborem 2 milionów funtów szterlingów, czyli przeszło 80 milionów złotych. Zapowiedziana na rok 1929 wystawa hiszpańska w Barcelonie ma kosztować 600 milionów franków.

Aczkolwiek Polska nie kusi się o tak kosztowne imprezy, to przecież Powszechna Wystawa Krajowa będzie w rezultacie bardzo poważnym wysiłkiem finansowym, jeżeli się ją obciążą wszystkim tem, co da jej miasto Poznań, Rząd, sfery przemysłowe, handlowe i rolnicze, wreszcie samorzady i jednostki. Kierownictwo Wystawy usiłuje się sfery społeczeństwa i w tym celu rozpisano subskrypcję narodową, dla zebrania odpowiednich funduszy na pokrycie kosztów generalnych i administracyjnych. Ostatni preliminarz budżetowy Wystawy, przyjęty do wiadomości przez Rząd, przewiduje w dochodach i rozrachunkach 15 milionów złotych. Mniej więcej połowę tej sumy pokryją własne dochody Wystawy, reszta zaś, musi być zebrana w drodze subwencji. Są już zanotowane poważne wyniki tej akcji po stronie sfer przemysłowych, które, jako najbardziej zainteresowane materialnie Wystawą, zareagowały dodatnio na odnośny apel kierownictwa Wystawy.

Najważniejsza rola wszakże w zebraniu Funduszu podstawowego przypadnie samorządom miejskim i powiatowym. Rząd Rzeczypospolitej, w pełnym zrozumieniu doniosłości akcji samorządów na rzecz zebrania funduszy dla P. W. K. wydał Panom Wójtom odpowiednio polecenia, którzy ze swojej strony w drodze okólników polecieli samorządom powiatowym i miejskim, sprawę tę przychylnie traktować i konkretnie w swych budżetach przewidzieć subwencje na cele P. W. K. w wysokości 1—1½% każdego rocznego budżetu. Akcja ta, przeprowadzona systematycznie, dać może bardzo poważne wyniki. Dla odnośnych samorządów wydatek kilkuset czy nawet kilku tysięcy złotych nie stanowi zbyt dającego się odczuć obciążenia, dla Wystawy jednakże zbiorowy wysiłek da bezwzględnie poważny rezultat, umożliwiający postawienie Wystawy na wysokim i naszej godności narodowej odpowiadającym poziomie.

Również wydatną stać się tutaj musi pomoc samorządów miejskich. Na ostatnim zebraniu delegatów Związku Miast Polskich, jakie odbyło się w Poznaniu w dn. 21—23 października 1927 r., zapadła rezolucja, wzywająca miasta do czynnego poparcia Powszechną Wystawę Krajową.

Wystawa w r. 1929 jest wystawą ogólnopolską i stać w równej mierze interesować musi wszystkie dzielnice, wszystkie powiaty, wszystkie miasta. Powie może kto, że Poznań będzie miał największe z Wystawy korzyści. Nie wolno jednak zapominać o wielkich ofiarach, jakie Poznań ponosi na cele Wystawy. Poznań daje bezpłatnie grunta i gmachy targowe, zakupił za dwa miliony dalsze tereny wystawowe, zaadaptował je kompletnie znacznym kosztem, uruchomił poważne kredyty na inwestycje, złączone z Wystawą, zaciągnął na te cele pożyczkę zagraniczną w wysokości 20 mil. zł., dał 1 milion zł. gotówką na Fundusz Podstawowy i na 2 mil. gwarancję, nie mówiąc o innych mniejszych ofiarach i ulgach. Poznań zdaje sobie sprawę z tego, że wykonanie zaszczytnego mandatu stworzenia Powszechną Wystawę Krajową, jaki otrzymał od społeczeństwa, musi być dla niego połączone z wielkimi ofiarami, ale za to ma też prawo wymagać, by społeczeństwo nie przyglądało się biernie jego wprost gigantycznym wysiłkom i w miarę możliwości dokładało sił do stworzenia wielkiego dzieła nie poznańskiego, lecz ogólnonarodowego — lokalne więc, ale ogólnonarodowe aspiracje powinny znaleźć wyraz w najaktywniejszej pomocy finansowej całego kraju na rzecz Powszechną Wystawę Krajową.

Z.

Biblioteka Narodowa w Warszawie.

Jak wiadomo w ostatnich dniach ukazał się dekret Prezydenta Rzeczypospolitej o Bibliotece Narodowej, ustanawiający ją jako instytucję państwową, z siedzibą w Warszawie, oraz określający główne jej zadania i cele.

Sprawą Biblioteki Narodowej interesują się od pierwszych chwil powstania naszego państwa sfery bibliofilów i bibliotekarzy polskich. Memorjały i projekty omawiające potrzebę stworzenia tej instytucji, jej rolę i charakter, przedkładano już w latach 1918—1920; (jednym z pierwszych był projekt dr. L. Bernackiego ze Lwowa). Podnoszono i przypomniano kwestję Biblioteki Narodowej na zebraniach i zjazdach polskich organizacji bibliofilskich i bibliotekarskich, na umach pism specjalnych, jak lwowski „Przewodnik bibliograficzny” i „Exlibris” rakowska „Silva rerum” i t. p. Dyskusja ta rzadko przedostawała się na spalony papier

codziennych; nie docierając prawie do wiadomości szerszych warstw inteligencji polskiej. Jednakże w chwili obecnej, gdy wobec dekretu P. Prezydenta sprawa Biblioteki Narodowej wchodzi na tory powolnej, ale niewątpliwie realizacji, — jest rzeczą konieczną, aby radosna ta wiadomość doszła, przy pomocy prasy codziennej, do wszystkich tych, którzy interesują się żywo budową odrodzonego Państwa Polskiego, torową niem przyszłych dróg ewolucyjnych kultury narodowej.

Zadaniem świeżo ustanowionej Biblioteki Narodowej ma być przede wszystkim: gromadzenie i przechowywanie całokształtu produkcji umysłowej narodu polskiego i literatury w językach obcych, odnoszącej się do Polski, — obok literatury w językach obcych, niezbędnej dla rozwoju umysłowości polskiej.

Podstawę księgozbioru stanowią będą: Biblioteka i Muzeum rapperswilskie, część historyczna Biblioteki Polskiej w Paryżu, rewidykowane z Rosji zbiory Załuskich, luby biblioteki uniwersyteckich, tudzież lary prywatne, pozostające w tymczasowym depozycie innych bibliotek, lub nadeszłe do dyspozycji Biblioteki Narodowej, — wreszcie dzieła, rękopisy i autografy, nabyte drogą kupną. Jeśli pod względem starych zabytków Biblioteka Narodowa w Warszawie będzie musiała ustąpić miejsca innym, bogatszym w nie, bo dawniejszym, księgozbiorem polskim, przedewszystkiem zaś — rakowskiej Bibliotece Jagiellońskiej, — to zgromadzi zapewne w najbliższej przyszłości wszystkie „polonica” nowsze, odciążając nie biblioteki i stając się skarbnicą dzieł wielkiej wagi dla tych, którzy badać będą historię i kulturę polską w niezbyt odległej przeszłości — i dla przyszłych badaczy czasów, w których my dzisiaj żyjemy.

Obok posuwającej się żywo naprzód pracy polskiej na wybrzeżu bałtyckim, ocock coraz silniejszej działalności na terenie naszego młodego lotnictwa, obok prób reorganizacji wychowania i szkoły polskiej w sposób najbardziej odpowiadający psychice, warunkom, potrzebom i celom naszego narodu, jest również fakt ustanowienia Biblioteki Narodowej w Warszawie ważnym i doniosłym dokumentem twórczej, pozytywnej pracy obecnego Rządu. Będzie on kiedyś świadectwem żywej, serdecznej troski o przyszłość Polski, dowodem rozumnego pomiarowania zadań, otwierających się przed dniem dzisiejszym: nadrobienia luk i poprawy błędów pozostałych po okresie niewoli, gotowości do wysiłku pracy w szeregach wielkich państw Zachodu...

Janina Królińska.

Na fali dnia.

Przyjaciel dzieci.

Marszałka Piłsudskiego kochają strasznie wszystkie dzieci. Nikt im przecież tego nie sugeruje, nie wmawia, a jednak kochają. Mały sześciolatek Zdzisł jest zdecydowanym Piłsudczykiem. Uznaje tylko dwu bohaterów narodowych, Bolesława Chrobrego i Marszałka Piłsudskiego. Z pasją gromadzi wizerunki swego ulubieńca, wpatruje się w nie długo, dopytuje się o tysiączne szczegóły z życia Marszałka: ile ma lat, jaki ma głos, co jada na obiad i gdzie jest właśnie teraz, o tej godzinie. Sam marzy tylko o tem, aby zostać marszałkiem i być takim dzielnym, jak Piłsudski, do którego chciałby koniecznie pojechać, do Warszawy. Na inieniny Piłsudskiego wysyła regularnie, razem z siostrą swoją, Zosią, — powinszowania i listy do Marszałka. Życzy Mu najróżniejszych jeszcze zaszczytów i powodzeń, i pyta się kochanego Solenizanta, czy chciał dostać od Zdzisł w prezencie: krawat czy papierosy (autentyczne!). A że chłopak jest zawsze łakomy, więc w post-scriptum wyraża nieśmiało pytanie, czyby mu też Marszałek nie przysłał nawzajem arabskiego konia lub samochodu, bo chce koniecznie zrobić wyprawę na pustynię afrykańską, jak Staś Tarkowski z Sienkiewicza.

Zosia ma sentymenty bardziej kobiece. Chciałaby więc posłać Panu Piłsudskiemu kwiaty, albo tę piękną podstawkę pod kałamarz z kolorowej wioćki, którą właśnie wykończyła w szkole. A w zamian niczego nie żąda, bo jest bezinteresowna i ma mały, słodki, niewieście serduszek. Miłść jej dla Marszałka nie jest zresztą tak niepodzielna, jak u Zdzisł z pierwszej klasy szkoły powszechnej; bo Zosia — prócz Pana Piłsudskiego — kocha jeszcze Jagódkę i Wandzię, pragnęłaby je poznać, bawić się z nimi, a nawet ofiarować im swoją dużą łałkę, która sama zamyka oczy.

Innym typem wielbiciela Marszałka jest brat tej małej pary, Franek, uczeń czwartej klasy gimnazjalnej. Jego stosunek do Marszałka opiera się już nie na marzeniu, nie na dziecinnym zachwycie dla tego, co bił Moskali, Niemców, Turków i Tatarów (bo tak utrzymuje stanowczo Zdzisł!), ale na prawdziwym, głębokim, na pewnym przemysłieniu tych wartości, które reprezentuje Marszałek. Franek jest Piłsudczykiem „z przekonania”. Niechby się ktoś ośmielił ubliżyć Piłsudskiemu, to nie na żarty będzie miał do czynienia z naszym czwartoklasistą. Franek ma wewnętrzny kult dla Piłsudskiego i propaguje go, gdzie może. Chociaż tato mówi, że dzieci nie mogą mieszać się do polityki, to jednak Franek brał „czynny udział” w wyborach, zaciskał zęby na przeciwników Rządu Marszałka, gromadził całe stopy „jedynek”, namówił służącą do głosowania na „jedynekę” i płakał rzewnymi łzami, dłu-

DR. WŁODZIMIERZ JAMPOLSKI.

Wieczne gesty.

W setną rocznicę urodzin Henryka Ibsena (urodz. 1828, umarł 1906 r.).

Słyszmy dziś nieraz pytanie: czy aby Ibsen jest jeszcze aktualny? Czy nie przeszył się? I są tacy, którzy kręcą nosem i odpowiadają: Starzyzna. Do kosza.

Jest to tak, jakby ktoś powiedział, że nieaktualnym stał się olbrzymi szczyt górski ze zboczami zielonemi, z koroną lasów, z samotnym białym zimnym wierzchołkiem — nieaktualnym dlatego, że wspinano się już po nim, że opisano drogi w podręcznikach, że obok niego znajdują się inne szczyty, później oddzielenie odkryte, ocenione i opisane.

Tak jak istnieje szczyt górski, dopóki nieznany nam olbrzymi kataklizm nie zmiecie go z powierzchni ziemi, tak i twórczość dochodząca do korzeni najgłębszych istoty ludzkiej i ujawniająca jej wieczne gesty, nie przestanie żyć i oddziaływać aż do chwili, gdy ten rodzaj ludzki, którego wnętrze opisano, zejdzie z dziejowej widowni.

Trzy są kondygnacje twórczości Ibsena — stwierdzono to już — romantyzm młodzieńczy, realizm wieku męskiego i symbolizm starości. Wielki dramaturg północny przeszedł przez trzy style charakterystyczne dla XIX. wieku i na każdym z nich wybił niemo swęj indywidualności.

W dramatach młodzieńczych, romantycznych, poruszających przeważnie historyczne tematy, słowo Ibsena oddziaływało wielkim, rytmem, subtelną poetycką aluzją. W „Świecie na Solhaug” powracający dawny kochanek śpiewa pieśń za oknami komnaty, w której siedzą dwie siostry. Dla starszej pieśń ta jest smętnym jesiennym przypomnieniem przeszłości, dla młodszej

jest wiosenną przepowiednią. „Rycerze północy” są romantyczni, tak, ale na północny, ibsenowski sposób. Nie są wielomowni, jak ich na południu zrodzeni bracia i siostry. Zygryd i Brumhilda przez całe życie dławia w sobie wyznaczenie miłości — i wypowiadają je kilkoma słowami — przed śmiercią.

„Brand” i „Peer Gynt” mają kształt wielkich romantycznych dramatów — eposów, w których autor mówi o sobie całym i o całym świecie. W tych utworach występują dwa typy zasadnicze dla całej twórczości Ibsena: Brand, człowiek — skała, i Peer Gynt, człowiek — puch.

W dramatach realistycznych wieku męskiego, tych, które twórcy zdobyły światowy rozgłos, słowo jego staje się oszczędne, jasne, celowe. Słowo każde przechodzi przez sito gęste świadomości, podlega najostrej cenzurze sumienia. Ludzkie wnętrza, myśli utajone, uczucia mówią tu ze sobą o najważniejszych swoich sprawach i problemach. Rosyjskie postacie czynią to samo, lecz spowiedzi ich i walki nie mają zazwyczaj ani początku, ani końca. U Ibsena to obnażenie się męskie i wstydlive, te pojedynki sumień, mają przebieg jasny, przezroczysty, nieubлагanie zmierzają ku celowi. Technika dramatyczna w wielu wypadkach zaczerpnięta została z finansuskich majstrów scenicznych — z Sardou, Scribe'a — stwierdza to Roman Woerner w swojej monografii o Ibsenie, stanowiącej wzór, jak metoda filologiczna i historyczno-literacka stać się może podbudową pod psychologiczne i estetyczne traktowanie przedmiotu — ale technika została uduchowiona, użyta dla innych, stokrotnie głębszych celów.

W dramatach starca, słowo zyskuje symboliczne, dźwięczące smutnie echo. Postać i słowo obwiedzione są dwoma konturami: realnym i symbolicznym. Liście opadły, powietrze jest mroźne, przez obnażone

konary prześwieca surowe niebo. W taką noc umiera wielki, niezapomniany starzec John Gabriel Borkman.

Ibsenowi zdobyły rozgłos traktowane przez niego problemy, które uważano za jądrem jego twórczości, emancypacja kobiet w „Norze”, stosunek jednostki do „zwartej większości” we „Wrogu ludu”. Dziś, gdy problemy te, pod kątem aktualności biorąc, przestały być nowymi, widzimy w tych dziełach karty pamiętnika, które pisał człowiek, szukający prawdy w sobie i w świecie, znajdujący ją na to, aby na mowę rozpocząć poszukiwania. Prawda bez reszty, nieublagana, niezataganie żadnej z wątpliwości, które atakują dzieło, twórcę i prawdę. Dzieła Ibsena, tego starszego pana, tak zapiętego w życiu codziennym i nienaganie poprawnego, były przerażająco szczerym pamiętnikiem, okrutną wiwisekcją, dokonywaną na sobie samym, na swoich postaciach i prawdach.

Nora „dla ocalenia swej duszy” ma opuścić męża i dzieci. Ale czy lekarstwo takie i radę można zaaplikować każdej kobiecie?

Czy Hedda Gabler nie rozbija się o tę wolność, i czy nie zneyguje z niej dobrowolnie Elida Wangel? „Wróg ludu” mówi prawdę, prawdę bez reszty, ale czy prawda, którą wypowiada Grzegorz Werle, nie staje się powodem śmierci młodzieńczej Jadwigi i jego własnej?

A najbardziej przejmująca, groźna staje się ta szczerze u starca. Spowiada się ze swych wątpliwości, z wątpliwości każdego starego człowieka. Czy aby tkwie jeszcze w życiu? Czy nie przepłynęło ono obok mnie? Czy nie prześcignęli mnie młodzi? Czy jestem jeszcze na coś potrzebny? Czy mam się usunąć? Czy zawołają mnie jeszcze, czy pozwolą wrócić?

Kroki uporczywe, samotne, zaślepione, kroki dziłkiego zwierzęcia w klatce, kroki starego Johna Gabriela Borkmana, który

czeka latami w pokoju swym na piętrze, by miasto przyszło do niego, przeprosiło, powołało na mowę do udziału w życiu — są jednym z najbardziej przejmujących symboli w literaturze światowej. Starość czeka, młodość ucieka, życie odeszło — i nie wróci. Zaiste, wieczny gest.

Wieczne problemy. W „Prezydentach do tronu” zadaje sobie Ibsen pytanie: na jakiej podstawie szczęści się człowiekowi na arenie dziejowej? Odrzuca talent, męstwo. Jan Skule nie mniej ma zalet od Hakona. Ale Hakon reprezentuje ideę jutra i dlatego zwycięża: ideę już przebrzmiałą, której przedstawicielem jest Skule, pasierb losu na równi z Julianem Apostatą. Dziecko szczęścia — niewiadomo skąd, bez trudu przyszło natychmiast — i dziecko niedoli. Ibsen myślał o Björnsonie i o sobie.

Wieczne postacie. „Wróg ludu” jest utworem tak znanym, że wydaje się oklepanym. Czy słusznie? Czy dr. Stockman nie jest wiecznym w dziejach prototypem ideologa, nie taktyka, diokrynera, nie rachmistrza, uczonego, fanatyka, które staje się strasznym na terenie polityki? A w Heddie Gabler widzimy dwie zawsze żywe antytezy: genialnego, powziachrowego twórcę wielkich syntez naukowych, Ejlerta Lövborga, i sumiennego, biurokratycznego przyczynkowicza naukowego Tesmana, Odnaka jedynego jest wieniec, drugiego — pantofel.

Dr. Stockman, opuszczony przez wszystkich, zagrożony z wszystkich stron, czyni gest wieczny człowieka zaślepionego słusnością swej sprawy: Zostanie.

Gest, który odnieść można do twórczości Ibsena. Zostanie. Wewnętrzna jej wartość pozwala jej uczynić ten wieczny gest bez względu na chwilowy kurs akcji na literackiej giełdzie.

go i boleśnie, kiedy ciocia Mania oświadczyła, że głosuje na inną listę. (Autentycznie!) Razem z Zdzisławem i Zosią urządzili we trójkę formalny lokal agitacyjny w kacie jadalnego pokoju, obok stolików, przy których odrabiają lekcje: są tam wizerunki Marszałka, prawdziwe i narysowane przez Zdzisława na ścianie ogromnymi kulasami, są jakieżś odezwy, gorące nawoływania, kartki z „jedyńką” i urna z wielkiego pudełka na listy. Wybory muszą się udać, bo dzisiaj rano u Franka, podczas paury, cała czwarta klasa oświadczyła się jednoznacznie za Pilsudskim. A tak samo druga i trzecia, które mieszczą się na tem samem pięttrze.

A jaka to była radość, gdy ojciec powiedział mamie, że „jedyńka” zwyciężyła. W pokoju jadalnym odbył się uroczysty pochód ze sztandarami, w nowych czapkach z kolorowego papieru i z lampionami z brzożego drzewka.

Tak to jest u naszej trójki, i tak samo się dzieje w każdym niemal domu polskim. Świat dziecięcy stoi cały zwartą olbrzymią gromadą u kolan twórcy Legionów i budowniczego Państwa Polskiego, a morze jasnych i ciemnych główek podnosi się ku Jego srogiemu na pozór obliczu i dziesiątki tysięcy niebieskich oczu spoglądają z miłością na Niego, jak łan bławatów.

I cała ta chmara małych istot, pełnych niezachwianej niczem wiary w Marszałka, zasypie Go listami w dniu św. Józefa i zważy się hurmem do sypialni Solenizanta, gdy tylko otworzy oczy i pić będzie ranną kawę.

A „srogie” Marszałek ucieszy się okrutnie tym najmilszym najazdem, i będzie słuchał dziecięcych powinszowań z taką powagą, jakby to były najdonioślejsze debaty sejmowe i będzie długo gładzić garnące się ku niemu małe główki.

Zaś stary siwiutki św. Józef uśmiechać się będzie na to z nieba i przypomni sobie tę starą prawdę, że kogo kochają dzieci i kto kocha dzieci — ten musi być dobry i szlachetny.

Jun.

KRONIKA.

Lwów, 17 marca.

Sobota, 17 marca. Rz.-kat. Gertrudy. — Gr.-kat. Harasyma.

Niedziela, 18 marca. Rz.-kat. Gabrijela. Gr.-kat. Konona m.

TEATR WIELKI.

Sobota 17 bm. o 3.30 popoł. „Pocałunek Kopciuszka” — przedstawienie szkolne.

Sobota 17 bm. o 7.30 wiecz. „Haniet” — premiera.

Niedziela 18 bm. o godz. 3.30 popoł. „Cavaleria” i „Pajace”.

Niedziela 18 bm. o 7.30 wiecz. „Hamlet”.

Poniedziałek 19 bm. „Straszny Dwór” z okazji Imienin Marszałka Pilsudskiego.

Wtorek 20 bm. „Upiory” — wznowienie.

TEATR NOWOŚCI.

Sobota 17 bm. „Tylko Ty...”.

Niedziela 18 bm. o 3 popoł. „Naręczona Bojara” — ceny niższe.

Niedziela 18 bm. o 8 wiecz. „Tylko Ty...”.

Poniedziałek 19 bm. o 8 wiecz. „Tylko Ty...”.

Wtorek 20 bm. „Tylko Ty...”.

TEATR MAŁY.

Sobota o godz. 4-tej popoł. „W Noc Świętojańską”. Bajka dla dzieci W. Raorta.

Sobota o godz. 7.30 wiecz. „Jedyny wieczór humoru” L. Wyrwiczka.

Niedziela 4-ta popoł. „W Noc Świętojańską”. Bajka dla dzieci W. Raorta.

Niedziela o godz. 7.30 wiecz. Przedstawienie amat. celem uczczenia imieniem Marszałka Józefa Pilsudskiego. Sitami Lw. Kl. Sport. Pol. Państw.

Poniedziałek 19-go o godz. 7.30 wiecz. „Ta, która zwyciężyła”. Gość. wyst. M. Cwiklińskiej.

KINOTEATR MIEJSKI.

Prastare Wilno. — Światło Azji. — Wybory we Lwowie.

ZAMARSTYNÓW.

Niedziela 18 bm. „Panna Mężatka” — występ Miejskiego Teatru.

100 rocznicę urodzin Henryka Ibsena, jednego z największych nowoczesnych poetów dramatycznych — którą w bież. miesiącu święci uroczyste całe świat kulturalne — uczelnie także miejsca. scena lwowska w dniu 20 bm., jako w sam dzień rocznicy Ibsena, wznowieniem arcydzieła wielkiego twórcy, p. t. „Upiory”.

Nowy program w Miejskim Kinoteatrze Nowości. Z dniem dzisiejszym rozpoczyna wyświetlać Miejski Kinoteatr Nowości, nowy, wspaniały film naukowy - podróźniczy p. t. „Wyprawa Rasmussena do bieguna północnego”. Celem urozmaicenia programu wyświetlone zostaną dwie świetne komedie p. t. „Dzisiaj na plaży” i „Pies jako zwrotniczka”. Dziś wyświetlone zostaną trzy seanse, a mianowicie: o godz. 1-szej, 3-ciej i 5-tej, natomiast jutro w niedzielę paranku filmowego wyjątkowo nie będzie, z powodu urzędowego przez Korpus Kadetów w Teatrze Nowości poranku ku czci Marszałka Józefa Pilsudskiego.

Kasyno i Koło Literacko - Artystyczne we Lwowie, urządziła w niedzielę dnia 18 marca br. o godz. 17.30 wieczór pod tytułem „Taniec w zwierciadle wieków”. Program wieczoru wypełniały obrazy choreograficzne, przedstawiające taniec egipski, grecki, rzymski, średniowieczny staropolski, bojarzki, gawot, menuet, laendlera, walca, polkę - francuską, polkę - mazurkę, narodowe tańce polskie, wreszcie tańce nowoczesne. Obrazy te ułożył baletmistrz Teatrów Miejskich p. Józef Ciesielski. Tańce wykonują uproszeni amatorowie i amatorki. Pokaz obrazów poprzedzi prelekcja p. Seweryna Przybylskiego. Ilustracja muzyczna p. Kordika.

Z Rady fundacyjnej Domu Akademickiego im. Adama Mickiewicza we Lwowie. Wobec rozsięgniętych przez nieuczciwe jednostki pogłosek, przynoszących ujemną opinię o Domu Akademickim im. Adama Mickiewicza a w szczególności osobie obecnego Przewodniczącego Zarządu. Rada fundacyjna stwierdza, że pogłoski te pozbawione są jakiegokolwiek podstawy i że na posiedzeniu z dnia 25 lutego br. uchwalila jednomyślnie na podstawie sprawozdania Komisji rewizyjnej udzielić Zarządowi Domu Akademickiego absolutorium z prowadzenia ksiąg i zamknięć rachunkowych za czas od czerwca 1927 do lutego 1928 i wyrazić uznanie za dobrą i owocną pod każdym względem administracją Domu Akademickiego. X. A. Gerstmann m. p. t. cz. Rektor Uniwersytetu J. K. i Przewodniczący Rady fundacyjnej — Stanisław Rostkowski m. p. Sekretarz Rady fundacyjnej.

Otwarcie wystawy rysunków Albrechta Dürera. W 400 rocznicę śmierci Albrechta Dürera otwiera Zarząd Muzeum im. Lubomirskich (Ossolineum) wystawę rysunków genialnego artysty, w oryginalnych przechowywanych we własnych zbiorach. Wystawa zostanie otwarta w niedzielę 18 bm. o godz. 11.30 przemówieniem Kuratora Ossolineum ks. Andrzeja Lubomirskiego, poczem nr. Leon Piński wygłosi krótką prelekcję o Dürerze, zaś Kustosz Muzeum dr. M. Gębarowicz objaśni wystawione rysunki. Spodziewać się należy, że Publiczność lwowska nie zaniedba wyjątkowej sposobności zapoznania się z bezcennymi oryginałami wielkiego mistrza niemieckiego renesansu i zwiędzać będzie tłumnie wystawę, która trwać będzie tylko 14 dni. Wystawa otwarta codziennie od godz. 10—2, w niedziele i święta od 11—2, do jej zaś zwiedzenia uprawnia normalny bilet wstępu.

Kurs modelarstwa lotniczego. Komitet Woj. LOPP. we Lwowie organizuje kurs modelarstwa lotniczego dla interesujących się tą dziedziną lotnictwa. Kurs ten trwać będzie 3-miesięcznie, a nauka odbywać się będzie 2-razy tygodniowo, od godz. 16 — 19-tej. Kurs rozpocznie się z końcem marca, o ile zgłosi się odpowiednia liczba uczestników. Wpisy na kurs przyjmuje Komitet Woj. LOPP. gmach Województwa 1 p. od godz. 9 — 13-tej. Opłata miesięczna wynosi 10 zł. w czem wliczony jest materiał potrzebny do budowy modeli. Wpisy trwają do 25 bm.

Gabinet P. Ministra Spraw Wojskowych zawiadamia, że ze względu na nawał prac państwowych Marszałek Pilsudski nie będzie mógł przyjmować osobiście życzeń w dniu swoich Imienin dnia 19 bm. Pomimo powyższego zawiadomienia przewiduje się, że szereg osób i delegacji zechce złożyć Marszałkowi Pilsudskiemu dowód swej pamięci i czci przez podpisanie się w księdze imienniczej. W celu uniknięcia natłoku zostały ustalone godziny przyjmowania zgłaszających się w Belwederze osób w dniu 19 marca, a mianowicie od godziny 13 do 14 składają życzenia przedstawiciele Rządu, duchowieństwa, korpusu dyplomatycznego, władz samorządowych i wojskowych, od godz. 14 mogą składać swe podpisy w księdze życzeń imienniczych przedstawiciele społeczeństwa, delegacje, instytucje stowarzyszeń i związków.

W dniu Imienin Pierwszego Marszałka Polski Józefa Pilsudskiego, P. Wojewoda lwowski przyjmować będzie w Jego Imieniu życzenia od godziny 12.30 do 13.30 w sali sesyjnej Urzędu Wojewódzkiego. Równocześnie w miastach powiatowych, życzenia te przyjmować będą Starostowie.

Prezydja „Zyd. Związku Obywatelskiego” oraz „Organizacji Zyd. Kupców i Przemysłowców” wzywają Członków do gremjalnego wzięcia udziału w uroczystościach na cześć Marszałka Pilsudskiego a w szczególności w nabożeństwie uroczystym w tempłum o 10 godz. w poniedziałek 19 bm.

Imieniny Marszałka nad polskim morzem. Z okazji imienin Marszałka Pilsudskiego odbędzie się w poniedziałek uroczyste nabożeństwo w kościele polskim św. Stanisława. Wieczorem odbędzie się w Domu Polskim uroczysta akademja. Dowództwo marynarki wojennej oraz komitet powiatowy Morskiej Ligi Mocarstwowego rozwoju Polski urządzi w poniedziałek 19 bm. wspólny obchód z okazji imienin Marszałka Pilsudskiego. W obchodzie weźmie udział miasto oraz wszystkie Towarzystwa i związki na obszarze n. Gdyni.

Wczoraj o godz. 24 rozpoczął się w Gdyni bieg sztafetowy dowództwa floty wojennej oraz Strzelca z życzeniami imienniczymi dla Marszałka Pilsudskiego.

Sekretariat Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów. Dotychczasowy sekretarz Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, p. R. Jabłoński opuszcza dotychczas zajmowane stanowisko i przechodzi do Ministerstwa skarbu, prawdopodobnie do departamentu ogólnego. Szefostwo sekretariatu Ko-

mitetu Ekonomicznego zostało powierzone p. W. Jastrzębskiemu, który był wiceprezsem Komisji Ankiętowej.

Ważna konferencja lotnicza. W dniu 15 bm. odbyła się zwołana przez zarząd główny Ligi obrony Powietrznej Państwa konferencja, poświęcona sprawom naszej polityki lotniczej. Tematem obrad były sprawy dotyczące komunikacji lotniczej, prowadzenia lotniczego, personelu fachowego, przemysłu lotniczego, techniki lotniczej i t. d., oraz prace Ligi Obrony Powietrznej Państwa. Zgromadzenie, będące plenarnem posiedzeniem komisji polityki lotniczej, utworzonej przy Zarządzie Głównym L. O. P. P., ustaliło skład 4 podkomisji, które będą opracowywały materiał dotyczący wspomnianych wyżej spraw. Należy podkreślić wielkie znaczenie tych prac, które przyczynią się niezawodnie do ułożenia dalszych programów, na których oparłoby się życie naszego lotnictwa i któreby stworzyły temsamem niezbędne warunki do jego rozwoju. Komisja pozostawiła swoim podkomisjom swobodę kooptowania członków, aby w tych pracach, tak szeroko zakrojonych, mogły wziąć udział osoby, których wiedza i doświadczenie przyczynić się mogą wydatnie do rozwiązania wielkich zadań Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Polskie samoloty dla komunikacji cywilnej. Celem zapoczątkowania krajowej fabrykacji samolotów komunikacyjnych i uniezależnienia się w tem sposób od fabryk zagranicznych, Ministerstwo Komunikacji nabywa obecnie licencje na prawo budowy płatowców i silników typu Fokker F VII. Jest to typ 8 osobowego aparatu pasażerskiego, w którym skrzydła są drewniane, zaś kadłub składa się z kombinacji rur stalowych. Typ ten odpowiada bodaj że najlepiej warunkom, wymagającym od płatowców komunikacji cywilnej na naszych liniach. Równocześnie Ministerstwo Komunikac. zarządziło opracowanie i wykonanie w wytwórni podlaskiej samolotu polskiej konstrukcji typu Storal VII.

Frekwencja w Krynicy. Według statystyki biura meldunkowego komisji zdrojowej w Krynicy w zdrojowisku tem od 1-go stycznia br. bawiło około 2.000 osób. W zestawieniu z r. ub. jest to wzrost przeszło 1.000 osób. Przy podobnej frekwencji Krynica zaczyna poważnie współzawodniczyć z konkurencyjnym dotychczas w sezonach zimowych Zakopanem.

Odsłonięcie pomnika Kossutha w N. Jorku. Onegdaj nastąpiło uroczyste odsłonięcie pomnika Kossutha, w obecności 20.000 osób. Pomnik zachodził obawą, że powtórzą się podobne zajścia, jak w czasie przybycia delegacji węgierskiej, władze wezwały znaczną ilość policji na miejsce uroczystości. Uroczystość miała przebieg spokojny. Opozycja węgierska rozrzucała ulotki, w których atakowano obecne stanowisko rządu na Węgrzech. W czasie uroczystości krążyły samoloty, z których rozrzucano podobne odezwy.

Nowy epokowy wynalazek Marconiego. Od szeregu tygodni panuje na giełdzie londyńskiej gwałtowna zwyżka akcji Marconiego a to w skutek oświadczenia Marconiego, iż udało mu się uczynić epokowy wynalazek, który spowoduje znaczne potaniecie telegrafu i telefonu bez drutu na wielką odległość. „Evening News” donosi, że Marconi zakłada nowe towarzystwo, które dla imperjum brytyjskiego i dla Ameryki stwarza, jakby monopol przesyłania wiadomości w drodze iskrowej. Nowe towarzystwo ma zakupić wszystkie patenty dawnego towarzystwa Marconiego dla telefonu bez drutu, jakoteż wszystkie angielskie towarzystwa kablowe.

Kłopoty dyplomatyczne Hindenburga i Marxa. Pogłoski o tem, że poseł afgański po wyjeździe króla Afganistanu wręczył prezydentowi Hindenburgowi i kanclerzowi Marxowi wysokie ordery Afganistanu, których przyjęcia zabrania konstytucja niemiecka, potwierdzają się. Prezydent Hindenburg otrzymał oprócz orderu afgańskiego szkarłatny płaszcz jedwabny, nadanie którego oznacza jednocześnie nadanie tytułu książęcego. Udekorowaniu orderem Afganistanu odmówił tylko prezydent Loeb, powołując się na konstytucję. Otoczenia prezydenta Hindenburga i kanclerz Marx wobec trudnej sytuacji dyplomatycznej w tej sprawie znaleźli wyjście w ten sposób, że uznali ordery nie jako odznaczenia orderowe, lecz jako odznakę pamiątkową, którą wolno im przyjąć.

Filmy polskie w Ameryce. Polski przemysł kinematograficzny, aczkolwiek jest dopiero w załazku i przynajmniej narazie niema pretensji do konkurowania z zagranicznym przemysłem filmowym, poczyniła zdobywać sobie, wprawdzie bardzo nieśmiało i bez rozgłosu, najtrudniejszą do zdobycia rynek, zaczynając od... amerykańskiego. Dość poważny sukces, jak o tem świadczy pochlebna opinja amerykańskiej, odniósł w światłachy obecnie w Stanach Zjednoczonych jeden z najlepszych polskich filmów „Czerwony Błazen”. Z wielkim zainteresowaniem, szczególnie wśród wychodźstwa polskiego, cieszy się również polski film krajoznawczo-propagandowy p. t. „Szlakiem wycieczki weteranów A. P. w Ameryce po Polsce”, wykonany bardzo udanie w roku ubiegłym przez Kinematograficzną Agencję Propagandową „Kape - film” w Warszawie. Konsulat generalny Rzeczypospolitej Polskiej w New - Yorku w korespondencji z jedną z firm warszawskich, wyraża się o tym filmie bardzo pochlebnie, przypisując mu wielkie znaczenie propagandowe.

Obawa o los Hinchcliffa i panny Mac Kay. którzy podjęli lot Europa—Ameryka, wznoszą z każdą chwilą. W kołach lotniczych przypuszczają jeszcze, że lotnik mógł wylądować na jednej z bezludnych wyseppek na Atlantyku zachodnim, na północ od Nowego Jorku.

Aresztowanie oszusta. Wczoraj aresztowano niebezpiecznego oszusta Marcelęgo Hella b. urzędnika kolejowego, który dopuścił się całego szeregu oszustw przez wyłudzenie bardzo poważnych sum na fikcyjne towarzystwo „Akademicki związek sportowy Makabi”. W tym celu Hell sporządził odpowiednie dyplomy, które wręczał oszukanyemu ofiarodawcom fałszywą legitymacją uniwersytecką na nazwisko Brunona Aleksandra-wicza studenta medycyny i t. p. Podczas rewizji u aresztowanego znaleziono przy nim cały szereg takich fałszyfków, oraz większą ilość gotówki w złotych i dolarach.

Tygodniowa bibliografia regionalna

z Województw lwowskiego stanisławowskiego, tarnopolskiego i wołyńskiego sporządzona przez

Bibliotekę Uniwersytecką we Lwowie na podstawie wpływów od 9—15 marca 1928 r.

Albrecht J. F. Birnbaum M.: Uplawy i ich leczenie. Opracował na podstawie 6-go wydania Dr. J. D. 3. wyd. Lwów [i. i.] [1928]. Wyd. „Kultura i Sztuka” 8°, str. 30. (Biblioteka Wiedzy Ogólnej).

Chłop, Jednodniówka Lewicy Stronnictwa Chłopskiego. (Red. Jan Garlak) (Rzeszów 1927) (Z drukarni M. Goldberga) 4°, str. 8.

Jednodniówka 1. „Gdy naród śmiało przy Twoim sztandarze...” Lwów 1928. (Nakł. Bezpartyjnego - Bloku Współpracy z Rządem. Druk. A. Goldmana). fo, str. 4 nlb.

Katalog Wystawy — Jarmarku nasiennego 11—13 luty 1928. Wołyńskie] Towarzystwa] Rolnicze]o] Łuck 1928] 8°, str. 6.

Koran przy Karol: Czary i gusła przed sądami kościelnymi w Polsce w XV. i pierwszej połowie XVI. wieku. Lwów 1928. Nakł. Towarzystwa Ludoznawczego. (Druk. Wiśniewskiego) (Odb. z Kwartalnika Etnograficznego „Lud” t. 26).

Kozłowski Leon: Metoda kartograficzna w prehistorji. Lwów 1928. Nakł. Towarzystwa Ludoznawczego. (Druk. Wiśniewskiego) 8°, str. 22. (Odb. z Kwartalnika Etnograficznego „Lud” t. 26).

Lechicki Czesław: Kościół ormiański w Polsce. (zarys historyczny) Lwów 1928. Skład główny w księg. Gubrynowicza i Sona. (Druk. „Słowo Polskie”). 8°, str. 182, 1 mapa.

Lewicki Modest i Joachim Wołoszynowski: Krótki kurs języka ukraińskiego. (Druk. Państwowa) 8°, obl. str. 80.

Piński Leon: Prawo rzymskie prywatne. Część ogólna wedle stenogramu wykładów uniwersyteckich... wydał Julusz Rodkowski. (Lwów) 1928 fo, str. 389, 4 nlb. (Kursa przygotowawcze do egzaminów i rygorozów prawniczych „Delta”). [Litograf].

Prawo małżeńskie kościelne wedle stenogramu wykładów uniwersyteckich wydał Julusz Rodkowski. (Lwów) 1928 fo, str. 153, 2 nlb. (Kursa przygotowawcze do egzaminów i rygorozów prawniczych „Delta”). [Litograf].

Przepisy tymczasowe o oddawaniu państwowych dostaw i robót w zakresie dzialania Ministerstwa Robót Publicznych, Łuck 1928. (Druk. Państwowa) 8° str. 31.

Regulamin Sekcji nasiennej [Wołyńskiego] [Towarzystwa] [Rolniczego]. Łuck 1928. Drukarnia Państwowa. 8°, str. 14.

Schematismus Archidiecezji Leopoldensis ritus latini 1928. Leopoli 1928 Sumptibus Curiae Metropolitanae ritus latin. (Typis Soc. „Biblioteka Religijna”) 8°, str. 255.

Sierpiński Wacław: Teoria liczb niemyślnych (Wstęp do analizy) Lwów 1928 Nakł. i druk. K. S. Jakubowskiego. 8°, str. 122. (Monografie i podręczniki T. VI).

Starzyński Stanisław: Współczesny ustroj prawno - polityczny Polski i innych państw słowiańskich. Lwów 1928. Nakł. i druk. K. S. Jakubowskiego. 8°, str. 288.

Statut Wołyńskiego Towarzystwa Krajoznawczego i opieki nad zabytkami przeszłości. Łuck 1928]. Drukarnia Państwowa. 8°, str. 12. 1 nlb.

Tretjak Andrzej: Literatura angielska w okresie romantyzmu (1798—1831) Lwów 1928. Nakł. i druk. K. S. Jakubowskiego. 8°, str. 460. (Monografie i podręczniki T. V.).

Berte Eli: Mateńki szkółkarki [Piatob] [Wyd. „Ridnoji Szkoły” (Druk. O. O. Wasyljan u Zowkwi). 8°, str. 195.

Fedorak Iwan: Deputaty do Widnia. Komedijska na 1 dju. Lwiw [i. i.] 1928. Nakł. Wydawnictwa „Podilska Teatralna Biblioteka” w Ternopolu. Druk. A. Satjewycza i S-ka. 8°, str. 15. (Podilska Teatralna Biblioteka).

Katechizm [Prze] [Wyd. „Wohof” — wyd. [Wasylijan] 8°, str. 125. (Wydawnictwo Czyna [Wasylijan] W. u Zowkwi knyżka 153) [w nadzisku] Marijski Bratja.

Semczuk Stepan: Prorocy. Biblijski opowiadannja. Cz. I. (Zowkwa 1927) (Druk. O. O. Wasyljan] 8°, str. 125. (Wyd. „Wohof” — wyd. [Wasylijan] 8°, str. 77. 3 nlb. (Wydawnictwo Czyna [Wasylijan] W. u Zowkwi knyżka 153) [w nadzisku] Marijski Bratja.

Sztoic A.: Chto jako Boh? Perekław o [Wasylijan] K. 2. wyd. Zowkwa 1927. Peczatnja O. O. Wasyljan] 8°, str. 95. 1 nlb. (Wydawnictwo Czyna [Wasylijan] W. u Zowkwi knyżka 120).

Wallace L.: Ben — Hur. Itoryczna powist z czasiv Chrysta. Lwiw 1928. „Dobra Knyżka” (Druk. A. Goldmana). 8°, str. 192. („Biblioteka Istorycznych Powistij” R. 1. cz. 3).

Wybory. Pro wybory do sojmu ta sona. ul. J. Strzemie jednopiatrowa z ogrodem i dom (Łuck) [1928] (Druk. Państwowa). 8°, str. 8.

Z Teatru.

Jubileusz Eugeniusza Kalinowskiego. „Spadkobierca”. Komedja w 3 aktach Adama Grzymały Siedleckiego. Teatr Wielki.

Bardzo sympatyczny jubilat, miły jubileusz, sztuka może niezupełnie udana — (gra no ja już we Lwowie, więc tylko kilka słów o niej).

P. Eugeniusz Kalinowski, zrazu amant sceniczny, obecnie wysępujący w rolach charakterystycznych, za rozmaitemi nawrotami dyrektora teatru, kierownik zespołów objazdowych, obecnie sekretarz teatrów miejskich we Lwowie, jest takim samym na scenie, jak i w życiu: naturalnym, sympatycznym człowiekiem, bez pozy i pretensji. Widzi się go zawsze i słucha z przyjemnością.

Jubileuszowy obchód był wyrazistym dowodem sympatii i przyjaźni, którą Kalinowski cieszy się w kołach kolegów i publiczności. Teatr był pełny, po akcie drugim zebrał się koledzy i koleżanki na scenie, przemówił najpierw p. dyrektor Trzcicki, nieco zgryźliwie nastrojony (a Juliusz Cezar zwiędził, że obawia się tylko ludzi chudych), prezes filji Zaspu p. Zabielski i inni. Jubilat, obdarowany życzeniami i upominkami, dziękował serdecznie.

W „Spadkobiercy” p. Kalinowski grał — jak zawsze z ujmującą prostotą i szczerością — rolę jakby stworzoną dla siebie, poczciwego, miękkiego safanduty i fantasty.

Sama sztuka (język mnie świerzbii, nie potrafił się powstrzymać od oceny w jubileuszowej notatce) ma początek ciekawy, inteligentny: jak się zaasymluje z powrotem reemigrant polski z Ameryki. Ale komedja schodzi po tem na drogi z początkiem tym nie związane, prawi o reformie rolnej, o niezgodzie i zgodzie stanów, w sposób farsowy kłóci i koojarzy pary.

Reemigrant staje się zbawcą: godzi się do ludzi, pary szukające się doprowadza do narzeczęńskiego stanu, nie zapominając przy tem o sobie.

Tak już jest u współczesnych komedjopisarzy polskich: wybawcy muszą przyjechać z daleka, w „Albatrosie” p. Fiałkowskiego jest nim kapitan okrętu, w „Spadkobiercy” Polak z Ameryki.

Widać my sami, zasiedzieli Europejczycy, nie potrafimy sobie poradzić. Nowy rodzaj mesjanizmu, w innym nieco i leższym od dawnego gatunku.

W. J.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Depesze z nocy.

DEPESZE KRÓLA BUŁGARSKIEGO.

Warszawa, 16 marca. (PAT). Król bułgarski Borys nadesłał następującą odpowiedź na depesze wysłane z okazji wysokiego odznaczenia orderu św. Cyryla i Metodego przez Pana Prezydenta Rpsłtej i Prezesa Rady Ministrów Marszałka Piłsudskiego: Pan Ignacy Mościcki, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa. — Dziękuję Panu za uprzejmą depeszę. Z głębi serca pragnęłam dać wyraz moim uczuciom szczerzej przyjaźni i wysokiego poważania, jakie mam dla sławnego Narodu polskiego i dla Osoby Waszej Eksceleńcji. — Borys, rex Marszałek Józef Piłsudski, Warszawa. Belweder. — Dziękując Panu za uprzejmą depeszę, szczęśliwy jestem, że mogę wyrazić Waszej Eksceleńcji uczucia mego poważania i podziwu, jakie żywię wobec Osoby znakomitego Marszałka i Męża stanu Polski. Borys, rex.

TRZYDNIOWE ĆWICZENIA WOJSKOWE.

Warszawa, 16 marca. (PAT). Tak jak w z. r. Minister spraw wojskowych zarządził próbną powołanie na trzydniowe ćwiczenia wojskowe niektórych rezerwistów w powiatach oraz w mieście Lwowie. Ćwiczenia te mają na celu zbadanie sprawności mobilizacyjnej aparatu administracyjnego.

ODPOWIEDŹ POLSKA NA NOTĘ LITEWSKĄ.

Ryga, 16 marca. (PAT). W dniu dzisiejszym, t. j. 16 b. m. w południe poseł Łukasiewicz wręczył posłowi litewskiemu w Rydze odpowiedź Ministra spraw zagranicznych Zaleskiego na ostatnią notę ministra Waldemarasa.

ZA JEDYNKĄ.

Łuck, 16 marca. (PAT). W dniu wczorajszym odbył się tu w domu gminy żydow-

skiej zjazd delegatów Związku kupców i rzemieślników żydowskich z całego Wołynia. W zjeździe uczestniczyło około 300 osób. Przedmiotem obrad były ostatnie wybory do ciał ustawodawczych i sprawa ustosunkowania się mas żydowskich Wołynia do B. B. W. R. Uchwalone zostały rezolucje, aby posłowie żydowscy, którzy wyszli z listy Nr 1, popierali politykę Marszałka Piłsudskiego we wszystkich szczegółach i bezwarunkowo pozostali w klubie poselskim B. B. W. R.

SPROSTOWANIE.

Warszawa, 16 marca. (PAT). W podanym przez nas w dniu wczorajszym komunikacie o ostatecznym rozdziale mandatów do Sejmu, wkrađa się pomyłka, polegająca na tem, że lista Nr. 36 uzyskała mandat nie w okręgu 36, jak było podane, a w okręgu 26. Jestto lista Zjednoczenia lewicy chłopskiej Samopomoc. Lista 36 w okręgu 36 mandatu nie uzyskała.

OBURZENI!

Berlin, 16 marca. (PAT). Nacjonalistyczna prasa berlińska omawia z oburzeniem wczorajsze przemówienie posła Baczewskiego w Sejmie pruskim, nazywając bezczelnością porównanie położenia mniejszości narodowych w Niemczech z położeniem Niemców tyrolskich.

OŚWIADCZENIE LITWINOWA.

Genewa, 16 marca. (PAT). Komisja przygotowawcza Konferencji rozbrojeniowej zajmowała się na dzisiejszym popołudniowym posiedzeniu, odbytem pod przewodnictwem Loudona, sprawozdaniem o pracach Komitetu rozjemstwa i bezpieczeństwa. Litwinow wywołał, że droga, po której poszedł Komitet rozjemstwa i bezpieczeństwa, a mianowicie zawieranie układów w sprawie rozjemstwa i bezpieczeństwa, nie jest drogą właściwą i nie może stać się przygotowaniem do rozbrojenia. Podobne układy są niebezpieczne, mogą one bowiem w pewnych warunkach doprowadzić do układów wojskowych, podobnych do tych, jakie zawierane były przed wojną światową. W końcu oświadczył Litwinow, że prawdziwe bezpieczeństwo może być jedynie konsekwencją całkowitego i najspieszniejszego rozbrojenia.

Z FRANCUSKIEJ IZBY DEPUTOWANYCH.

Paryż, 16 marca. (PAT). Na przedpołudniowym posiedzeniu Izba deputowanych przyjęła szereg projektów ustaw dotyczących między innymi układu celnego francusko-belgijskiego i przepisów uzupełniających do układów handlowych francusko-szwajcarskiego, francusko-włoskiego oraz francusko-niemieckiego, odnoszącego się do Zagłębia Saary. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, sesja parlamentarna zakończy się dzisiaj wieczorem lub w ciągu nocy.

Paryż, 16 marca. (PAT). Izba deputowanych odrzuciła 340 głosami przeciw 150 wniosek, domagający się uwolnienia więzionych deputowanych komunistycznych oraz zaprzestania ścigania ukrywających się deputowanych. W sprawie tej rząd postawił kwestję zaufania.

BRIAND ODPOWIE KELLOGGOWI.

Paryż, 16 marca. (PAT). „Excelsior” donosi, że Briand odpowie prawdopodobnie jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca na notę Kellogga, przyczem nie będzie prowadził w dalszym ciągu bezużytecznej dyskusji prawnej, ale w celu zbliżenia tez amerykańskiej i francuskiej wysunie zapewne nową koncepcję, która dając wszelkie gwarancje zachowania statutu Ligi Narodów postawi nad nim moralne gwarancje nowego międzynarodowego paktu przeciwwojennego. Przekroczenie tego paktu przez którekolwiek z państw podpisujących go wystarczy, aby zwrócić wszystkim pozostałym swobodę działania.

OPTANCI WĘGIERSCY.

Bukareszt, 16 marca. (PAT). Na posiedzeniu parlamentu przewodniczący narodowej partji chłopskiej Maniu odczytał deklarację domagającą się natychmiastowego powrotu do kraju ministra Titulescu celem udzielenia wyjaśnień w sprawach dotyczących polityki zagranicznej. Na wypadek gdyby minister Titulescu nie mógł przybyć z powodu choroby Maniu domagał się, aby prezes rady ministrów oddał natychmiast do jego dyspozycji całe archiwum dotyczące decyzji genewskiej i aby Izba uznała nagłość interpelacji. Zastępujący ministra spraw zagranicznych minister Duca odpowiedział, że ponieważ interpelacja Maniu zwraca się do prezesa rady ministrów, ten ostatni odpowie na nią osobiście.

Bukareszt, 16 marca. (PAT). W całym kraju odbywają się posiedzenia Rad komunalnych, na których uchwalane są zredagowane w gorących słowach wnioski, aprobujące stanowisko ministra spraw zagra-

nicznych Titulescu w Genewie i protestujące przeciw decyzji Rady Ligi Narodów w sprawie optantów węgierskich.

Rzym, 16 marca. (PAT). Ojciec Święty przyjął dziś na posłuchaniu biskupa przemyskiego ks. Nowaka i biskupa tamowskiego ks. Wałęę.

Berlin, 16 marca. (PAT). Rada państwa Rzeszy przyjęła wczoraj po krótkiej dyskusji projekt ustawy ratyfikującej polsko-niemiecką umowę emigracyjną w sprawie robotników sezonowych.

Konstantynopol, 16 marca. (PAT). Prasa turecka notuje pogłoskę, że w Genewie nastąpią rokowania między przedstawicielami państw bałkańskich, które mają doprowadzić do zwołania konferencji bałkańskiej w Konstantynopolu.

Z ostatniej chwili.

KONFERENCJA MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO Z MIN. ZALESKIM.

Warszawa, 17 marca. (Tel. wł.) W dniu wczorajszym Marszałek Piłsudski odbył dwugodzinną konferencję w aktualnych sprawach polityki zagranicznej z Ministrem Zaleskim.

ROKOWANIA HANDLOWE POLSKO-NIEMIECKIE NIE SĄ ZERWANE.

Warszawa, 17 marca. (Tel. wł.) Podane wczoraj w części popołudniowej prasy warszawskiej wiadomości o stanie rokowań handlowych polsko-niemieckich są nieco przesadzone. Rokowania nie są zerwane, ani nawet przerwane, przeciwnie będą dalej prowadzone. Poseł Rzeszy niemieckiej p. Rauscher przyjedzie dziś do Warszawy z nowymi instrukcjami i odbędzie dłuższą konferencję z Ministrem Zaleskim.

SUKCES POŻYCZKI M. WARSZAWY.

Warszawa, 17 marca. (Tel. wł.) Prezydent m. Warszawy otrzymał z Nowego Yorku od konsorcjum banków realizujących pożyczkę dwie depesze gratulacyjne. Banki amerykańskie stwierdzają, że pierwsza pożyczka dolarowa m. stoł. Warszawy, doznała w Stanach Zjednoczonych, najlepszego przyjęcia.

IZBY ROLNICZE.

Warszawa, 17 marca. (Tel. wł.) Dowiadujemy się, że w liczbie ostatnich dekretów, które będą wydane na zasadzie pełnomocnictw, ukaże się bardzo doniosłe rozporządzenie o Izbach Rolniczych.

PROF. A. KRZYŻANOWSKI CZŁONKIEM PARTJI PRACY.

Warszawa, 17 marca. (Tel. wł.) Obrany na posła m. Krakowa z listy Nr. 1 prof. Adam Krzyżanowski, zgłosił akces do Partji Pracy.

DR. KOROL Z LISTY NR. 20 ZRZEKL SIĘ MANDATU.

Warszawa, 17 marca. (Tel. wł.) Wybrany z listy Nr. 20 „Rosyjskie zjednoczenie ludowe” dr. Korol zawiadomił urzędowo, że mandatu nie przyjmuje.

„GŁOS PRAWDY” O OBSADZENIE STANOWISKA WICEPREMIERA.

Warszawa, 17 marca. (Tel. wł.) Wobec nowych pogłosek o kandydaturach na stanowisko Wicepremiera, „Głos Prawdy” w dzisiejszym Nrze oświadcza, że wszystkie domysły w tej sprawie pozbawione są wszelkiej wartości i znaczenia. Decyzja wyjdzie z Belwederu.

NIETAKTY PP. TRAMP CZYŃSKIEGO I GŁABIŃSKIEGO.

Warszawa, 17 marca. (Tel. wł.) Dowiadujemy się, że dnia 15 bm. komisja Kontroli długów państwowych, głosami pp. Trampczyńskiego i Głabińskiego uchwaliła sprawozdanie ze swej działalności, poświęcone krytyce polityki kredytowej obecnego Rządu. Sprawozdanie to ma być przedłożone nowemu Sejmowi. Z kół miarodajnych zwracają uwagę, że ze strony pp. Trampczyńskiego i Głabińskiego, którzy napewno do nowej komisji kontroli długów państwowych nie wejda, było dużym nietaktem zredagowanie takiego sprawozdania. Należy jednak być pewnym, że ten ostatni wybrak, wymienionych panów, nie zaszkodzi ani Rządowi, ani kredytowi Państwa polskiego.

Sprawy gospodarcze.

Reglementacja przywozu. W związku ze zwolnieniem z dniem 15 marca b. r. szeregu towarów od dotychczasowych zakazów przywozu, Izba przemysłowo-handlowa we Lwowie przypomina, że towary, które obecnie wolne są od przywozu, muszą być zaopatrzone w świadectwa pochodzenia na dowód, że nie pochodzą z Niemiec, ani też z portów niemieckich.

Z Giełdy.

Giełda lwowska akcyjna z piątku 16 marca. Transakcje przeprowadzono w Polskim Banku Przemysłowym po 105 (płaca 104 — dażają 106), Chybiem po 5.25 (płaca 5.15 — dażają 5.35), Gazolinie po 33.50—33.75 (płaca 33.25 — dażają 34), Gazach Wschodnich po 24 (płaca 23.75 — dażają 24.25), Oikosie po 88 (płaca 87 — dażają 89).

Lwów, dnia 16 marca 1928.

Zainteresowanie na Giełdzie dla owsa, za który płacono powyżej ostatnich notowań w szczególności za nasienny 43.50 zł. franco stacja Stryj.

Jęczmień przemysłowy podrożał. Popyt na żyto przy słabej podaży. Tendencja nadal zwykła, usposobienie silne.

Pszemica kraj. dworska ex 1927 750—760 gr. 52-25—53-25. Pszemica kraj. zbiorowa ex 1927 730—740 gr. 50-50—51-50. Żyto małopolskie ex 1927 690 gr. 40-25—41-25. Jęczmień małop. browarniany 670 gr. 41-50—42-50. Jęczmień małop. przemysłowy 640 gr. 38-50—39-50. Jęczmień małop. pastewny 600—610 gr. 33-00—34-00. Owies małopolski ex 1927 450 gr. 37-00—38-00. Kukurudza rumuńska 39-00—39-50. Ziemiaki przemysłowe — — — — — Fasola biała 50-00—60-00. Fasola kolorowa 43-00—46-50. Fasola krasa 55-00—60-00. Groch 1/2 Victoria 55-00—60-00. Groch polny 40-00—50-00. Bobik 34-50—35-00. Mieszanka pastewna w ziarnie — — — — — Wyka 28-25—32-75. Siano słodkie krajowe prasowane 7-50—8-50. Słoma prasowana 4-25—4-75. Hreczka 47-00—48-00. Len 68-00—71-00. Łubin niebieski 23-75—24-75. Rze ak zimy ex 1927 68-00—70-00. Mąka pszena 40% 87-00—88-00. Mąka pszena 50% 78-00—79-00. Mąka żytnia 65% 61-00—61-00 Gryk kukurudziany 57-50—58-50. Mąka kukurudziana 43-00—44-00. Otreby pszenne netto bez worka 28-25—28-75. Otreby pszenne netto bez worka 28-75—29-25. Kasza hreczana 50% calówek 50% porówek 82-25—84-25. Kasza jaglana 78-50—85-50. Kasza jęczmieńna 60-25—61-25. Pęczak 58-50—59-50. Pr so krajowe 42-00—44-00. Makuchy lniane 47-00—48-00. Konieczna czerwona krajowa natu alna 220-00—250-00. Mak niebieski 90-00—110-00. Mak siwy 75-00—90-00. Worki jutowe wyr. Stradom. Warta 1-70—1-80. Częstochowianka 75 kg. za sztukę 1-65—1-70. Worki używane dobre, za sztukę 1-50—1-60.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 16 marca 1928.

Dolary St. Zjednoczon.	8-88 ¹ / ₂	8-90 ¹ / ₂	8-86 ¹ / ₂
Franki franc.	—	—	—
Kopenhaga	—	—	—
Sztokholm	—	—	—
Belg	—	—	—
Holandja	358-78	359-68	357-88
Londyn	43-49	43-60	43-68
Nowy Jork	8-90	8-92	8-88
Paryż	35-07	35-18	35-00
Praga	26-41 ¹ / ₂	26-48	26-35
Szwajcaria	171-64 ¹ / ₂	172-07	171-22
Wiedeń	125-49	125-80	125-18
Włochy	—	—	—

5% pożyczka konwersyjna 67-00
pożyczka kolejowa konwersyjna 61-00
pożyczka kolejowa 102-50 103-00 — — —
dolarówka — — — 70-00 70-50
8% listy zastawne Banku G. pod. Kraj. 94-00
8% listy zastawne Banku Rolnego 94-00
8% oblig. komun. Banku Gosp. Krajów. 94-00

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, dnia 16 marca 1928.

Bank Handl.	123-00	Ostrowiec	85-00
Bank Pol.	148-00-147-50	Podskic	11-25-11-00
Bank Przem.	107	Rudzki	54-00
Warsz. cuk.	75-00	Sirach wice	66-00-65-00
Łazy	9-10	Bo kowski	19-50
Nobel	38-25	Haberbusch	17-4
Lilpop Rau	41-00	Spiytus	39-50
Modrzejów	45-60—45-50		

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków, dnia 16 marca 1928.

Tohan	13-25	Siersza	12-75
Zieleniewski	155-20-156	Chojorów	148-50-150
Trzebinia	0-48	Chybie	5-00

GIEŁDA WIEDEŃSKA.

Wiedeń, dnia 16 marca 1928.

Amsterdam	285-34	Bankveret	29-45
Belg ad	12-47-5	Bodenkredit	125-30
Berlin	169-56	Kreditanstalt	64-00
Bruksela	98-80	Anglobank	27-65
Budapeszt	124-03	Hipoteczny	—
Bukareszt	4-39-5	Kompas	0-98
Kopenhaga	189-95	Landebank	25-35
Londyn	34-60 ¹ / ₂	Merkury	26-45
Mad. yt	119-30	Unionbank	—
Medj. las	37-45-5	Obrotowy	—
N. Jork	708-05	Kolej północna	—
Paryż	27-88-5	Zivnostenska	109-00
Pr ga	21-01	Czerniowce	56-10
Sofja	5-10-6	Aust. kol. p.	27-90
Sztokholm	191-30	Kolej połudn.	13-60
Warszawa	79-52-79-80	Goleszów	—
Zurych	136-52	Cement	62-50
Amerykańskie	707-50	Browary	105-00
Bułgarskie	—	Alpiny	41-35
Niemieckie	169-31	Berg u. Hütten	734-00
Francuskie	—	Krupp	12-45
Włoskie	37-47	Poldi Hütte	—
Jugosłowiańskie	12-40	Prager Eisen	—
Polskie	—	Rima	128-00
Czeskie	20-97	Skoda	254-50

Table with exchange rates for various locations: Węgierskie, Szwajcarskie, Angielskie, etc.

Table with exchange rates for various locations: Belgia, Włochy, Hiszpania, etc.

Table with exchange rates for GIEŁDA PARYSKA and GIEŁDA LONDYŃSKA.

DOBRA NOWINA DLA MATEKI. Każda z Was wie, ile ma kłopotu z podaniem...

Table with exchange rates for GIEŁDA ZURYCHSKA.

Ogłoszenia urzędowe.

KONKURSA. Województwo Stanisławowskie. Wydział Przejądny. L. 2966/Pr/a. Stanisławów, dnia 14 marca 1928 r.

LICYTACJE. E. 506/26/24. Edykt licytacyjny. Dnia 2 maja 1928 o godz. 9 przedpołudniem odbędzie się w...

E. XVI. 3233/27. Edykt licytacyjny. Na wniosek strony egzekwującej Zakładu pensyjnego dla...

E. 1132/27. Edykt licytacyjny oraz wezwanie do zgłoszenia wierzytelności. Na wniosek A...

E. 1239/27/21. Dnia 30 marca 1928 godzina 11 przedpołudniem w podpisany Sądzie biuro Nr. 4...

E. 290/26. Edykt licytacyjny. Dnia 29 marca 1928 o godzinie 9 rano pod Nr. 2 odbędzie się...

E. 651/27/4. Edykt licytacyjny. 24 kwietnia 1928 godzina 10 rano odbędzie się w biurze Nr. 6...

E. 63/27. Edykt licytacyjny. W sprawie egzekucyjnej Antoniego Miscocki i Andrzeja Bryniewskiego...

z budynkami w granicach wschód droga, zachód obejście, Michała Derkacza, południe Petro Wasyl Hetmanowie...

ROZMAITE OBWIESZCZENIA. Cg. I. b. 156/28. Edykt. Strona powodowa Stefan Hryhoryszyn Andrija w Mykietyńcach...

Cg. I. a. 189/28. Edykt. Strona powodowa Jerena 2 śl. Weryha żona Iwana w Stecowej...

Cg. I. b. 190/28. Edykt. Strona powodowa Izak Bremder vel Breidel w Krasnostawcach...

Cg. I. b. 194/28. Edykt. Strona powodowa Tanasij Budzak s. Dmytra w Potoczyskach...

Cg. XI. 146/28/1. Strona powodowa Piotr Sobczyszak w Żegiestowie...

T. 166/27/4. Wdrożenie postępowania celem uznania za zmarłego. Iwan Kusznir syn Marii z Kupnowic...

T. IV. 58/27/12. Jan Nawala syn Piotra i Agaty urodzony 8 czerwca 1888 roku...

Ogłoszenia prywatne.

Zaproszenie do subskrypcji. Ministerstwo Skarbu oraz Przemysłu i Handlu postanowieniem z dnia 10 sierpnia 1927...

1. Kapitał zakładowy Spółki, wynoszący po przeprowadzeniu podwyższenia według zasad Serji A. zł. 500.000.— powiększa się o zł. 500.000.—...

2. Kurs emisyjny określa się na zł. 53.— za akcje, z których zł. 50.— przeznaczają się na kapitał zakładowy...

3. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji przysługują właścicielom akcji poprzednich (w tem i Serji A.)...

4. Dla wykonania prawa poboru dla dawnych akcjonariuszy (p. 3.) winien być określony termin...

„SUPERFOSFAT“ FABRYKI NAWOZÓW SZTUCZNYCH Józefa i Karola Towarnickich Sp. Akc.

Spółka Akcyjna „NAFTA“ OGŁOSZENIE.

VII. Zwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszów Spółki Akcyjnej „Nafta“ z dnia 24 lutego 1928...

Polecamy nasze uznane SIEWY WIOSENNE

Oryg. Heinego jarą pszenicę Kolben, która się na wschodni klimat bardzo nadaje i w przeciętnych 3 letnich doświadczeniach...

DOMINIUM LIPIE pocztą i stacją Gniewkowo Wlkp.

OGŁOSZENIE. Niniejszym zawiadamiamy naszych członków, że Zwyczajne Walne Zgromadzenie „Luszczańskie“ Spółdzielni z ogr. odp. Lwów, ul. Kazimierzowska 35...

CHORZY NA PŁUCA TYSIACE JUŻ WYLECZONYCH.

Zażądajcie matychmiast książki, omawiającej moją NOWĄ SZUKAJĄ ODŻYWIANIA która już wielu uratowała. Może być stosowana przy zwykłym trybie życia...